

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

INTERREG V-A România-Bulgaria

ДОКУМЕНТИРАНЕ НА КУЛТУРНОТО
И ПРИРОДНОТО НАСЛЕДСТВО В
РЕГИОН РУСЕ-ГЮРГЕВО И
СЪЩЕСТВУВАЩИЯ ТУРИСТИЧЕСКИ
ПОТЕНЦИАЛ

Проект "Съвместна стратегия за
развитие на туризма в район Гюргево-
Русе, TourDev Giurgiu-Ruse"

код на проекта
ROBG-501

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

I. УВОД

Проект “Съвместна стратегия за развитие на туризма в район Гюргево-Русе, TourDev Giurgiu-Ruse” се финансира по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България. Проектът е с продължителност 14 месеца и с общ бюджет 416,588.17 евро, от които 354,099.94 евро Европейския фонд за регионално развитие.

Главната цел на проекта е да допринесе за развитието на туризма в района на Гюргево-Русе, като предостави на местните заинтересовани страни цялостна стратегия за повишаване на видимостта на двата окръга като дестинации за посещение и улесняване на формирането на мрежа от заинтересовани участници, която ще предостави техния принос за разработване на стратегията.

Основните дейности по проекта включват:

1. Проучване и популяризиране на забележителностите в района Гюргево - Русе. Дейността включва следните конкретни работни задачи:

- Документиране на културното и природно наследство в зоната Гюргево - Русе;
- Поддържане и насърчаване на туризма в района на Гюргево - Русе;
- Реализация на проучвания, изследвания, информационна система, стратегия за развитие на туризма;
- Организиране на работни семинари със заинтересовани страни;
- Изготвяне, разработване и разпространение на съвместната стратегия;

2. Разработване на съвместна стратегия за развитие за туризма район Гюргево - Русе. Дейността включва следните конкретни работни задачи:

- Организиране на уъркшопове със заинтересованите страни;
- Разработване и разпространение на съвместна стратегия;

3. Комуникация. Дейността включва следните конкретни работни задачи:

- Стартиращи дейности;
- Разработване и отпечатване на съвместен туристически пътеводител;
- Съвместен туристически фотоалбум;
- Заснемане на 10 видеоклипа, които ще се разпространяват чрез сайта на проекта и социалните мрежи;
- Публични информационни събития;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

II. ИЗСЛЕДВАНЕ И ОПИСАНИЕ НА НАЙ-АТРАКТИВНИТЕ КУЛТУРНИ И ПРИРОДНИ РЕСУРСИ В РЕГИОН РУСЕ-ГЮРГЕВО

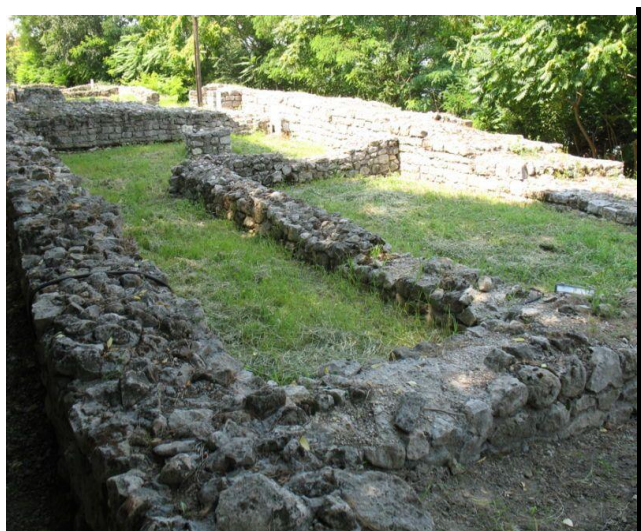
A. Русе

II.1. РАЗДЕЛ ИСТОРИЧЕСКИ РЕСУРСИ И НАСЛЕДСТВО

II.1.1. Обект: КРЕПОСТ СЕКСАГИНТА ПРИСТА

Обща информация за обекта:

Сексагинта Приста или само Приста е антична римска крепост на територията на днешния град Русе. Сексагинта Приста в превод означава Пристанище на шейсетте кораба. Още преди римляните да построят Сексагинта Приста, тази местност е била обитавана от траките. Доказателство за това са откритите керамични съдове, бронзови предмети, монети, кости и други находки. Сексагинта Приста споделя съдбата на останалите крепости по десния бряг на Долния Дунав. Тя загива под ударите на авари и славяни в края на VI и началото на VII век.

Сексагинта Приста се намира в съвременната северозападна част на град Русе, на възвишение до брега на река Дунав. Крепостта е локализирана в края на XIX век от Феликс Каниц на основа на разстоянията между крепостите, отбелязани в римските маршрутни

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

карти. Първи сведения за крепостта и останки от нея получаваме в началото на XX век от братя Шкорпил. При строежи и изкопни работи в двора на Военния клуб са регистрирани останки от крепостта, но археологически проучвания има в периода 1976-1978г. и 2005-2006 г. В резултат са открити около 50 м от северозападната крепостна стена и кула, шест сгради, храм на Аполон и Принципията - щаба на военната част в Сексагинта Приста. Извършено е консервиране на откритите структури през 1976-1978 г. и през 2002 г. е отворена експозиция на открито "Сексагинта Приста". В изминалите оттогава години обекта е социализиран и сега е сред посещаваните музейни експозиции.

След анализирането на всички достъпни извори е установено, че кастелът получава името си във връзка със събития от края на I век, а именно Дакийските войни на император Домициан (85-89 г.). Тогава през р. Дунав, при устието на р. Русенски Лом е прехвърлен един римски легион, състоящ се приблизително от 6000 човека. Точно 60 кораба от типа пристис са били необходими за тази акция. В чест на победата над даките кастелът получава новото си име. Вероятно до тогава укреплението е носело тракийското име на р. Русенски Лом. Първите известни сега епиграфски и писмени извори са Сексагинта Приста са от началото на II век.

Досега се предполагаше, че на територията на кастела е съществувало неукрепено тракийско селище в периода от III век пр. н.е. до идването на римляните. Последните проучвания доказват по безспорен начин, че хълмът е място, където траките са извършвали непознати за нас обреди и култови практики. Останки от тази дейност са стотици ями, от които засега са проучени около 50. Тракийският ямен комплекс е датиран в периода I век пр. н.е. - I в от н.е. Мястото е важно култово средище, а разположеното не далеч селище (на около 500 м) има важни търговски и политически функции. Този период е сред слабо проучените археологически в България. В ямите са открити много керамични съдове, бронзови предмети, монети, кости и други находки. Част от съдовете са поставени цели.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Уникален е зооморфен съд с богата врязана и излъскана украса, завършващ с глава на орел.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Много добро. Откритите находки в крепостта са изложени по подходящ начин, с оглед постигането на максимален ефект за посетителите.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Регионален исторически музей - гр. Русе. Наличен е обслужващ персонал. Работното време е в периода вторник - събота (9.00 - 17.30 ч.). Входни такси: за ученици и студенти - 2,00 лв., за индивидуални посетители - 5,00 лв., за организирани групи (над 5 души) - 4,00 лв., беседа на български език - 10,00 лв.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в границите на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави крепостта напълно достъпна.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Слабо. Най-много информация за обекта се предоставя от Регионален исторически музей - гр. Русе. Същата не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът притежава висок потенциал за развитие. Съобразно неговата историческа стойност, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.2. Обект: КРЕПОСТ ЛЕВЕНТ ТАБИЯ

Обща информация за обекта:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Крепостта Левент Табия е разположена на най-високата точка на град Русе - възвишението Саръ баир. Крепостта е построена през 20-те години на XIX-ти век от Османската империя, като част от отбранителната система. Проектът на крепостта е дело на пруския военен инженер - офицер Хелмут фон Молтке, който проектира и форта Меджиди Табия до град Силистра.

Левент Табия е било здраво и сигурно съоръжение и остава невредимо до Освобождението, след което продължава да служи за целите и нуждите на новосформираната Дунавска военна флотилия. Фортът е побирал гарнизон от 3000 войници и артилерия. По време на Втората световна война тук е настанена зенитна батарея.

Сведенията за форта “Левент табия” са ограничени заради тяхното засекретяване от османските и българските военни власти. Въпреки това е известно, че той е един от най-важните в отбраната на дунавската граница на Османската империя и най-голямото и силно звено на Русенската османска крепост. Строежът му на доминиращата височина “Саръ баир” край Русе (тогава Русчук) започва през 20-те години на XIX в. В навечерието на руско-турската война 1828-1829г. фортът все още има временни съоръжения, но в началото на 30-те години на XIX в. е преустроен основно по проекти на пруски военни инженери и въпреки по-късните модернизации запазва облика си до Освободителната война. За укрепяването му са взети изключителни мерки, защото се е отчитало, че поради неговото стратегическото местоположение завземането му ще доведе до капитулация на цялата крепост.

Външната укрепителна линия на форта се е състояла от землени вал и ров с фронт към юг. Сложно изграденият му прикрит вход е бил от север. По време на Освободителната война там има 20 голямокалибрени дългобойни оръдия “Круп”. Във вътрешността са се разполагали казарми, погребни за боеприпаси и др. Фортът е побирал гарнизон от 3000 човека (1 полк) и е бил пригоден да издържи продължителна обсада. Още по време на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Кримската руско-турска война 1854-1856г. той е свързан с крепостното командване с телеграфна линия, а по време на Освободителната война е започнало прокопаването на подземна връзка с града, която останала недовършена. Поради голямото му значение, снимка на форта е намерила място в предназначен за император Александър II албум с фотографии на най-важните османски крепости, превзети от руската армия.

През 1972 година е превърнат в атрактивен ресторантски комплекс “Левента”. В 7-те зали, които са носили атмосферата на всяка от дунавските столици, са посрещани видни държавници - Фидел Кастро, Леонид Брежнев, Чаушеско, така и стотици групи туристи. В средата на 90-те години ресторантът преустановява дейност, за да бъде отново възстановен и обновен в края на 2005 година вече като комплекс “ЛЕВЕНТА”. Комплексът се състои от ресторант и “Винарска къща Русе”. Ресторантът разполага със 150 места разпределени в 7 зали, богато украсени със стенописи. Във “Винарска къща Русе” се произвеждат елитни червени и бели вина с търговската марка “ЛЕВЕНТ”. Методите за производство обединяват един древен начин за натурално правене на вино с научните постижения в тази област.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
----------	-------------------

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Физическо състояние	Отлично. Обектът съдържа достатъчно на брой и добре поддържани исторически артефакти.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от частен предприемач.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в границите на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави крепостта напълно достъпна .
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Добро. Обектът е повече популярен с действащия ресторант и възможностите за винарна дегустация. Ниско е нивото на информираност по отношение на историческата стойност на обекта. Наличен е интернет сайт на обекта (http://www.leventa-bg.net), който също акцентира върху кулинарните възможности на действащия ресторант. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост, от гледна точка на неговата културно-историческа стойност.
Възможности за развитие	Обектът притежава висок потенциал за развитие. Съобразно неговата уникалност и съчетание между история и гастрономия, той може да бъде привлекателен за широк кръг туристически групи. Респективно може да бъде включен както в масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации.

II.1.3. Обект: КЪЩА-МУЗЕЙ „БАБА ТОНКА“

Обща информация за обекта:

Музей „Баба Тонка“ е ключова експозиция за разбирането и представянето на Българското Възраждане и ролята на град Русе в процесите на национално съзряване. Реализацията му представя приносът на семейство Обретенови и Баба Тонка в осъществяването на задачите на Възраждането - движение за самостоятелна църква,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

просвета и революционна борба.

От октомври 1993 г. къщата е освободена от музейни служители и остава необитаема. На 2 юни 1994 г. е открита експозиция „Семейство Обретенови” в музейна къща „Захари Стоянов”. През 1998 г. по проект „Красива България” сградата на вече бившия музей „Баба Тонка” е с ремонтирана фасада. Ремонтиран е и водопроводът, с което се постига намаляване на слягането на пристройката. Община Русе откупува обратно реституирания етаж и към настоящия момент цялата къща е собственост на Общината, предоставена за безвъзмездно управление на Регионален исторически музей - Русе.

Музеят „Баба Тонка” се разполага в двуетажна сграда с приземие. Основната цел на експозицията е да представи съзряването на нацията чрез просвета и религия. В музея се пазят много предмети на Баба Тонка и семейството и както и много лични вещи на видни революционери - Панайот Хитов, Филип Тотю и други. Те живеят в Русе след Освобождението. А едни от най-интересните и вълнуващи предмети, са сабите на Стефан Караджа и Георги Сава Раковски. И до днес там се намира черепът на Караджата, който е лично дарение на Лиляна Балканска- правнучка на Баба Тонка. В къщата-музей са поставени са екрани, които представят историята на града и съдбата на семейство Обретенови, които се посвещават на делото за освобождението на България.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

В приземния етаж на музея е направена и историческа възстановка на Русчушкия затвор, в която са показани вратите на зандана, вериги и катинари от XIX век, както и силуети на затворници, с които посетителите могат да се снимат. Аудиофон показва каква е била и атмосферата в затвора по онова време.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично. Обектът съдържа достатъчно на брой и добре поддържани исторически артефакти.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Регионален исторически музей - Русе. Наличен е обслужващ персонал. Работното време е в периода вторник - събота (9.00 - 17.30 ч.). Входни такси: за ученици и студенти - 2,00 лв., за индивидуални посетители - 5,00 лв., за организирани групи (над 5 души) - 4,00 лв., беседа на български език - 10,00 лв.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в границите на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. В музея е наличен асансьор, което го прави достъпен за хора с физически увреждания. Това прави музеят напълно достъпен .

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Слабо. Най-много информация за обекта се предоставя от Регионален исторически музей - гр. Русе. Същата не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът притежава сравнително висок потенциал за развитие. Съобразно неговата историческа стойност, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.4. Обект: ПАНТЕОН НА ВЪЗРОЖДЕНЦИТЕ

Обща информация за обекта:

Пантеонът на възрожденците е национален паметник костница, намиращ се в град Русе. Изграден е по проект на архитект Никола Николов и е открит на 28 февруари 1978 г. В него са погребани 39-ма известни българи, сред които Любен Каравелов, Захари Стоянов, Стефан Караджа, Панайот Хитов, Баба Тонка, Никола Обретенов, Панайот Волов, Ангел Кънчев и др. Почетени са 453 души - участници в Ботевата чета, Червеноводската въстаническа чета, Априлското въстание и опълченци, чиито имена са изписани във вътрешността.

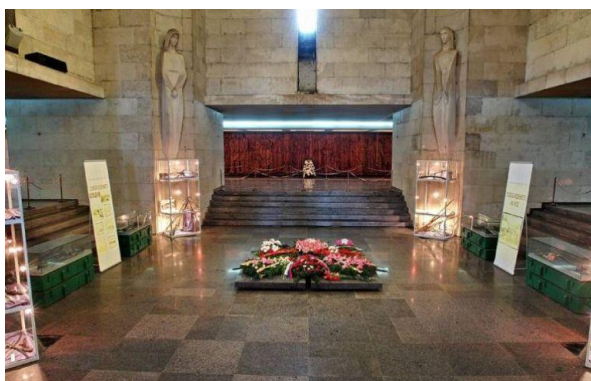
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Пантеонът е сред 100-те национални туристически обекта. Паметникът е открит на 28 февруари 1978г по повод 100-годишнината от Освобождението на България от турско робство. За построяването на Пантеона през 1977 г. е съборена църквата „Вси светии“ в старото русенско гробище. След широка дискусия през 2001 г. Пантеонът е „християнизиран“ с поставяне на кръст върху купола му, и е открит параклисът „Св. Паисий Хилендарски“, както и музейна експозиция.

В Пантеона специално място е отделено и за Русенската фамилия Обретенови - Тихо Обретенов и Баба Тонка, заедно със седемте им деца, начело с Никола и Георги, всички работили дейно за българското освобождение. Около паметната плоча са много вещи на революционерите, както и някои лични оръжия. В четирите ъгъла на централния квадрат се извисяват внушителни статуи, всяка от които носи своето послание към посетителите. От ниша в стените се преминава в малък коридор, който може да ни въведе в историята на Пантеона и парка като цяло. По него се стига и до малкия параклис „Св. Паисий Хилендарски“, който е осветен във връзка с християнизирането на монумента, в който могат да бъдат видяни някои нестандартни икони.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Добро. Обектът съдържа достатъчно на брой исторически артефакти.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Регионален исторически музей - Русе. Не е наличен е обслужващ персонал. Работно време: По предварителна заявка. Входни такси: ученици и студенти - 2,00 лв., индивидуални посетители - 5,00 лв., за групи (над 5 души) - 4,00 лв.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в самия център на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Слабо. Най-много информация за обекта се предоставя от Регионален исторически музей - гр. Русе. Същата не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът е емблема на гр. Русе и притежава изключително висок потенциал за развитие. Съобразно неговата историческа стойност, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.5. Обект: ПАМЕТНИК НА СВОБОДАТА

Обща информация за обекта:

Паметникът на свободата е съвременният символ на град Русе. Той е издигнат на централния площад, за да се ознаменува освобождението на града. Паметникът на Свободата в Русе е проектиран в началото на XX век от италианския скулптор Арнолдо Дзоки, а е изработен от Георги Киселинчев. С течение на времето е придобил значение като една от емблемите на града и е част от герба му. Паметникът е издигнат с даренията на русенското гражданство и на съмишленици от цяла България по инициатива на Поборническо-опълченското дружество и с решаващата помощ на братя Симеонови - известни банкери и основатели на Търговско-индустриалната камара в града. Гранитните блокове са доставени от Австрия, като първоначалната идея е паметникът да изобразява царят - освободител Александър II, но в крайна сметка се взима решение фигурата да бъде на жена - символ на свободата. Паметникът е тържествено открит на 11 август 1909 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

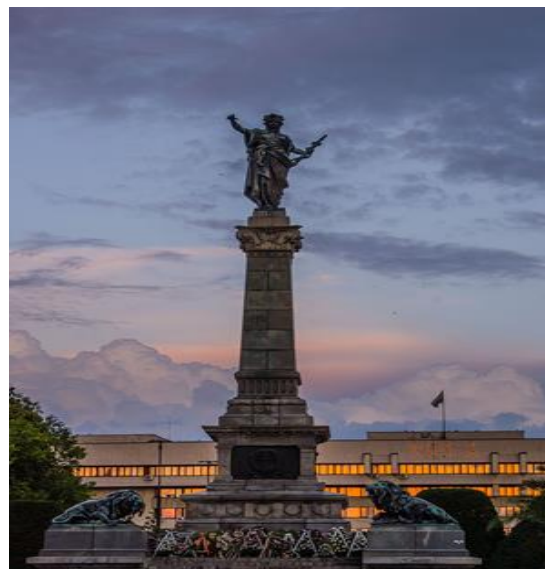
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Той е сред едни от най-красивите еднофигурни композиции в Европа. В неговото изграждане е приложена една от най-устойчивите класически форми - пирамидална композиция. На върха тя завършва с висока 3,75 м. статуя на жена от бронз, която символизира освободена България. Тя държи меч в лявата си ръка и сочи с десница откъде са дошли руските войници. При основата на паметника отпред има два бронзови лъва. Единият разкъсва с уста робските вериги, а другият пази меча и щита на свободата. От четирите страни на пиедестала има релефни изображения на сцени, свързани с българските опълченци. Зад паметника са поставени две оръдия от войната, а на челната страна има надпис: *“На поборници и опълченци, които са взели участие в освобождението на България през 1877-1878 г.”*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Община Русе.
Инфраструктура и достъпност	Обектът се намира в самия център на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Много добро. Информацията за обекта е в достатъчен обем.
Възможности за развитие	Обектът е една от основните емблеми на гр. Русе и поради това е широко разпознаваем. Като основен недостатък, който може да се отбележи е недостатъчното популяризиране на неговата история и символика.

II.1.6. Обект: КЪЩА-МУЗЕЙ „ЗАХАРИ СТОЯНОВ“

Обща информация за обекта:

Музейна къща "Захари Стоянов" е открита на 3 март 1978 г. в чест на 100 годишнината от Освобождението на България от османско иго. Експозицията е разположена в четири зали. В нея са изложени много лични вещи на писателя и революционера, както и предмети, принадлежали на семейството му. Експозицията показва много подробности от българските борби за национално и църковно освобождение, както и за живота и делата на Захари Стоянов и семейство Обретенови - семейството на баба Тонка, която е майка на Анастасия Обретенова, съпруга на революционера.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

В къщата - музей има зала, посветена на българските революционери в борбите за свободна България. Там се представени Стефан Караджа, Филип Тотю, Панайот Хитов и Хаджи Димитър. Има много техни предмети. Представена е сабя, която е принадлежала на Стефан Караджа. Музеят е сред 100-те национални туристически обекта.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично. Обектът съдържа достатъчно на брой и добре поддържани исторически артефакти.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Регионален исторически музей - Русе. Наличен е обслужващ персонал. Работното време е в периода вторник - събота (9.00 - 17.30 ч.). Входни такси: за ученици и студенти - 2,00 лв., за индивидуални посетители

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	- 5,00 лв., за организирани групи (над 5 души) - 4,00 лв., беседа на български език - 10,00 лв.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в границите на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. В музея е наличен асансьор, което го прави достъпен за хора с физически увреждания. Това прави музея напълно достъпен .
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Слабо. Най-много информация за обекта се предоставя от Регионален исторически музей - гр. Русе. Същата не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът притежава сравнително висок потенциал за развитие. Съобразно неговата историческа стойност, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.7. Обект: ДВОРЕЦ БАТЕНБЕРГ

Обща информация за обекта:

Дворецът Батенберг е популярното име на сградата, в която днес се помещава Регионалният исторически музей в Русе. Намира се в град Русе на площад „Батенберг“. Дворецът е построен през 1882 г. по план на австрийския архитект Фридрих Грюнангер. По замисъл сградата е трябвало да служи за официална резиденция на българския княз Александър I Батенберг в Русе. Тъй като дворецът е завършен след оттеглянето на княз Александър I от българския престол, той никога не е бил използван за седалище на български владетел. Вместо това, след завършването му в него се помещава окръжното управление в Русе, а от 1948 г. зданието се използва за нуждите на Окръжния съд в Русе.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Сградата притежава голямо подземие, в което са извършвани разпити на престъпници и политически затворници. Освен това сградата е била свързана с подземен тунел с намиращата се в близост къща на русенския градоначалник. Пред двореца е изграден обширен парк с фонтани и скулптурни композиции.

През 1990 г. е решено Дворецът Батенберг да приеме експозициите на Регионалния исторически музей в Русе. За целта е реализирана мащабна програма за ремонт и реконструкция на двореца. След дълго прекъсване на ремонтните дейности, обновлението на сградата завършва след петнадесет години.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Управление и поддръжка	Обектът се стопанисва от Регионален исторически музей - Русе. Наличен е обслужващ персонал.
Инфраструктура и достъпност	Обектът се намира в центъра на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Добро. Информацията за обекта не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта като архитектурна забележителност и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът е една от основните емблеми на гр. Русе и поради това е широко разпознаваем. Съобразно неговата историческа стойност, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.8. Обект: РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ

Обща информация за обекта:

Русенският музей е основан през 1904 г. В основата му стоят археологическите сбирки на Карел и Херменгилд Шкорпил и на естествоизпитателя Васил Ковачев, които са били събрани в Русенската мъжка гимназия „Княз Борис“. През 1937 г. Училищната музейна сбирка става Градски музей под ръководството на общината, и се настанява във един от салоните на Доходното здание.

През 1949 г. музеят е одържавен под името Народен музей. През 1952 г. получава статут на Окръжен музей, а от юли 2000 г. е преобразуван в Регионален музей. От 2007 г. постоянната експозиция на музея се помещава в сградата на Окръжното управление, построено през 1882 - 1892 г. от арх. Фридрих Грюнангер. Първоначалният замисъл е сградата да се използва като резиденция на княз Александър I Батенберг, затова и до днес

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

се нарича Дворецът Батенберг.

Музеят съхранява около 140 000 фондови единици. Сред експонатите му се отличават:

- Праисторическа керамика и идолна пластика;
- Боровското съкровище от 4 век пр.н.е. (ритуален сервиз за вино, сребро с позлата);
- находките от археологическите разкопки на античните дунавски кастели Ятрус и Сексагинта Приста, на средновековния български град Червен;
- Колекцията от средновековни стенописи;
- Колекциите от експонати от традиционния бит;
- Етнографските колекции от градско облекло, порцелан, стъкло и сребро от края на 19 - началото на 20 век;
- Лични вещи на видни дейци на българските национално-освободителни борби като Панайот Хитов, Георги Раковски и др.;
- Нумизматичната сбирка;
- Сбирката от кости на праисторически бозайници, сред които е уникалната долна челюст на Мамутус Романос - единствена в света и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Институционално, Регионалният исторически музей в Русе обединява експозициите на историческия музей, Пантеона на възрожденците, Къща музей „Градски бит на Русе“ (известна като Къщата на Калиопа), Къща музей "Баба Тонка", Къща музей „Захарий Стоянов“, Къща музей „Тома Кърджиев“, както и три експозиции на открито: Ивановските скални църкви, Средновековният град Червен, Римската крепост Сексагинта Приста. Музеят развива научна и популяризаторска дейност. Провежда теренни археологически и етноложки проучвания. Организатор е на утвърдения форум "Панаир на музейните изложби".

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично. Обектът съдържа достатъчно на брой и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	добре поддържани исторически и културни артефакти.
Управление и поддръжка	Обектът се стопанисва и управлява от Регионален исторически музей - Русе. Наличен е обслужващ персонал. Работно време: ➤ Лятно работно време 9.00 - 18.00 (почивни дни: няма); ➤ Зимно работно време: 9.00 - 18.00 (почивни дни: неделя)
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в границите на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави крепостта напълно достъпна.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Добро. Информацията за обекта не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът има огромен потенциал за развитие, тъй като в него се съхраняват много на брой исторически и културни ценности, с огромна стойност. Уеб сайтът на музея е морално остарял и не съдържа нужната информация и визия, чрез които да бъдат привлечени повече туристи. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.9. Обект: НАЦИОНАЛНИЯТ МУЗЕЙ НА ТРАНСПОРТА

Обща информация за обекта:

Националният музей на транспорта се намира в Русе, на брега на река Дунав, и е единствен по рода си в цялата страна. Разположен е в сградата на първата железопътна гара в страната, построена през 1866 г. по проект на братя Барклеи. Експозицията е

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

разположена в 2 части в сградата на гарата и на открито - няколко парни локомотива, различни модели вагони, като тук се пазят личния вагон на цар Фердинанд I, вагона, с който турският султан е предприемал обиколки и още много интересни експонати.

Великолепният гаров комплекс (проектиран и изграден 1864-1866) предлага за посещение 3 музейни експозиции:

- „Старата гара” - представлява основни моменти от развитието на жп транспорт в България и връзката на железницата с пътническото корабоплаване по р. Дунав
- „Парк-музей” - влакови състави от средата на 19 век и средата на 20 век, товарни и специализирани вагони.
- „Вагон-салони” уникати - за височайши пътувания от I и II правителствен влак. Сред коронованите особи имали привилегията да пътуват с тях са - Султан Абдул Азис, императрица Евгения, княгиня Климентина, Н.В. К. Александър Батенберг, Н.В.К. Фердинанд I, Н.В.Ц. Борис III и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Музеят се категоризира като национален музей на железопътния транспорт и съобщенията на 26 юни 1966 година по повод 100-годишнината от началото на железопътния транспорт в България. Сградата на музея е обявена за исторически паметник.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Добро. Обектът съдържа достатъчно на брой музейни експонати, като по-голямата част от тях са в добро физическо състояние.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от БДЖ. Наличен е обслужващ персонал. Работно време: ➤ от месец ноември до месец март от понеделник до петък от 09:00 до 17:00 часа; ➤ от месец април до месец октомври от вторник до събота от 09:00 до 17:00 часа;
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в централната част гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Предвид тясната

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

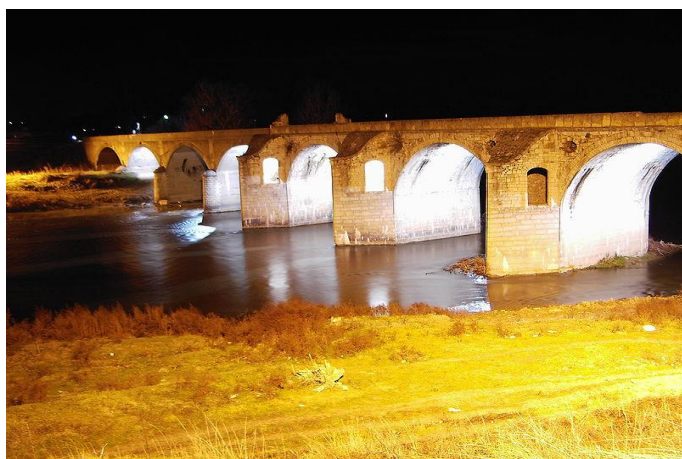

	специализация на музея информацията за обекта не е в достатъчен обем. Основната част от наличната информация е част от уеб сайта на Български държавни железници - www.bdz.bg Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът притежава изключително висок потенциал за развитие. Съобразно историческа стойност на съхраняваните експонати, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации, като конвенционални, така и тясно специализирани. Обектът може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.1.9. Обект: БЕЛЕНСКИ МОСТ

Обща информация за обекта:

Беленският мост е сводов мост, разположен над река Янтра на 1 км от град Бяла (Област Русе), чието име мостът носи. Той е построен от Колю Фичето и се смята за постижение на българското възрожденско инженерно-строително и архитектурно изкуство. Работата по него започва през 1865 г. и завършва през 1867 г. Мостът е направен от издялан варовиков камък и варов хоросан, а строенето му продължава 2 години. Той е дълъг 276 м и е широк 9 м. Неговите 14 свода с отвор 12 м. са украсени с релефни изображения на животни. Поддържат го 13 опори с водорези и облекчаващи ниши, както и два брегови устоя.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Идеята за изграждането на моста е дадена през 1865 г. по настояване на управителя на Дунавския вилает по онова време - Мидхат паша. Легендата разказва, че когато Мидхат паша решил, че над река Янтра трябва да се построи мост, който да свързва Русчук /Русе/, Търново, Плевен и София, някой казал на пашата, че има в България един майстор - самоук, но пък, който работи хем хубаво, хем евтино. Мидхат паша извикал Майстор Кольо Фичето, и му възложил задачата за моста. Майсторът поискал две седмици за изчисления. Върнал се в Търново, купил восъчни свещи от една черква и започнал работа. Нагривал восък на пламъка, после огъвал и слепвал вощениците. Така направил модел на мост с 14 свода, отгоре равен, а не корубест като старите римски кемери, със проста, но здрава конструкция - тъкмо по вкуса на тогавашния българин.

Мостът е запазен като паметник на строителното изкуство. Използва се само като пешеходен. Южно от него е построен съвременен мост.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Много добро. Обектът е социализиран и експониран по подходящ начин.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява и поддържа от Община Бяла.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в непосредствена близост главен път Русе - В. Търново и до гр. Бяла, като до него може да се достигне с транспортни средства. Обектът може да бъде

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	обходен пеша. Това прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	В близост до обекта са налични 5 места за настаняване от всички категории. С оглед на факта, че обектът се намира на разстояние 52 км. от гр. Русе, то към местата за настаняване могат да бъдат включени на още над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Информацията за обекта не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта като архитектурна забележителност и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът е една от основните емблеми за цялостната дейност на Колю Фичето и съответно на гр. Бяла и поради това е широко разпознаваем. Съобразно неговата историческа и архитектурна стойност, той може да бъде включен в широк кръг туристически дестинации. Обектът трудно може да се развива и като самостоятелна туристическа атракция.

II.2. РАЗДЕЛ КУЛТУРНИ РЕСУРСИ

II.2.1. Обект: Фестивал „Мартенски музикални дни“

Обща информация за обекта:

Международният фестивал „Мартенски музикални дни“ е една от най-старите и реномирани фестивални сцени в България за класическа музика. Фестивал с модерна програмна стратегия и висок обществен рейтинг. Основан през 1961 и организиран от Русенската община. Изданието на фестивала е ежегодно, като той се е превърнал в място за срещи на елитни артисти от световната и европейска музикална сцена.

Фестивалния подиум в Русе са споделяли именити артисти от цял свят - Д. Шостакович, С. Рихтер, К. Мазур, Г. Рождественски, В. Нойман, Ю. Темирканов, С.

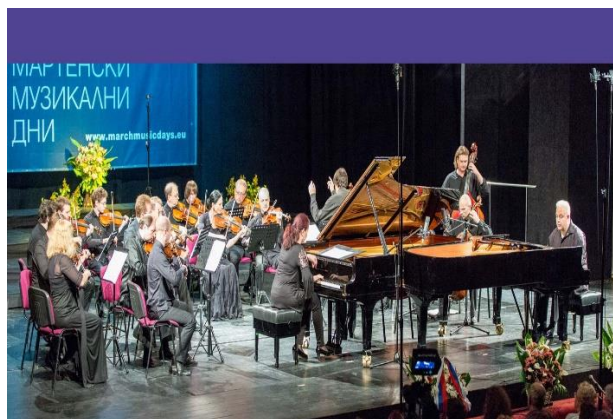
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Сондецкис, С. Коста, М. Щокхаузен, Сър Н. Маринър, Ю. Башмет, Г. Кремер, М. Майски, К. Пендерецки, Д. Ситковецки, П. Галоа, Жорди Савал; оркестри от класата на Букурещката филхармония, Букурещкият радиооркестър, Литовската филхармония, Брукнер оркестър - Линц, Парижкият камерен оркестър и др.

Фестивалът днес развива широка платформа за стимулиране на млади и талантиливи музиканти от цял свят и за реален и активен диалог между изпълнители с различен артистичен и културен бекграунд.

Фестивалът е носител на престижния международен лейбъл Европейски фестивал по пилотния проект на Европейската комисия и ЕФА Европа за фестивалите. През 2017 за артистичен консултант на фестивала е привлечен световноизвестният български цигулар Светлин Русев.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

По традиция концертната програма на фестивала се изпълнява в зали намиращи се Доходното здание и Държавната опера - Русе. Това са емблематични сгради за града, като това допълнително допринася за неповторимата атмосфера на фестивала.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Не е приложимо.
Управление и поддръжка	Фестивалът е едно от водещите културни събития в календара на Община Русе. Събитието се администрира и управлява от местната администрация с помощта на неправителствени организации и спонсори.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Събитието се провежда в зали намиращи се Доходното здание и Държавната опера - гр. Русе. Сградите са в самия център, което прави събитието напълно достъпно .
Период на възможна експлоатация	Ежегодно. Събитието се провежда всяка година.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че събитието се провежда в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Отлично. Фестивалът има свой собствен уеб сайт: www.marchmusicdays.eu . В него информацията е в достатъчен обем.
Възможности за развитие	Обектът притежава висок потенциал за развитие. Основната възможност за неговото бъдещо развитие е да бъдат привлечени още повече посетители от целевата група, чрез обогатяване и разширяване на фестивалната програма. Обектът се развива основно като самостоятелна туристическа атракция, но може да бъде част от различни туристически дестинации.

II.2.2. Обект: Фолклорен фестивал „Жива вода“

Обща информация за обекта:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Фолклорният фестивал „Жива вода” се провежда в местността „Аязмото” до лековития извор в манастира „Св. Марина” край с. Каран Върбовка. Организатори са Община Две могили и Народно читалище „Развитие 1908”- с. Каран Върбовка. Празникът дава възможност за изява на таланти в областта на българското народно-песенно, инструментално и танцово изкуство за запазване и обогатяване на българската национална култура. Основните цели на събора са да спомогне за съхраняване на традициите и обичаите, да даде възможност за изява и културен обмен на различните формации и индивидуални изпълнители, да възпитава любов към българския фолклор и да се утвърди, като значимо събитие в културния календар на Община Две могили.

Цели на фестивала:

- да съхранява и популяризира уникалността на българския фолклор;
- да стимулира интереса и любовта на поколенията към българското народно творчество;
- да подтиква към издирване, съхраняване и разпространение на автентични песни, приказки, разкази, гатанки с поучително съдържание;
- да подтиква към издирване, съхраняване и разпространение на специфични народни обичаи и танци;
- да подтиква към създаване и популяризиране на нови авторски творби на фолклорна основа с поучително съдържание, от които поколенията да черпят мъдрост и поука;
- да насърчава и стимулира участието на творчески колективи и изпълнители;
- да се утвърди като значимо събитие в културния календар на Община Две могили;
- да се утвърди като значимо културно събитие в национален мащаб;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Община Две могили,
кметство с.Каран Върбовка,
НЧ "Развитие-1908"
организируют

ФОЛКЛОРЕН СЪБОР
ЖИВА ВОДА

Във фестивала, освен е включен и допълнителни конкурси:

- Конкурс за представяне на народните носии, с които участниците участват. Представянето на автентични носии задължително е съпроводено с обяснителен текст на отделните елементи и детайли на костюма.
- Конкурс за представяне на български народни шевици;
- Конкурс за представяне на кукерски маски;

Спецификата на фестивала идва от това, че той се провежда в непосредствена близост до манастира „Св. Марина“, който все още не достатъчно познат за широката общественост. А това от своя страна е възможност фестивалът да привлече допълнителен брой посетители.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Не е приложимо.
Управление и поддръжка	Фестивалът е едно от водещите културни събития в календара на Община Две Могили. Събитието се администрира и управлява от НЧ „Развитие 1908“ - с. Каран Върбовка с помощта на общинската администрация.
Инфраструктура и достъпност	Много добра. Събитието се провежда в местността „Аязмото“ до лековития извор в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	манастира „Св. Марина” край с. Каран Върбовка. Физическото място е достъпно с транспортни средства и пеша, което прави събитието напълно достъпно.
Период на възможна експлоатация	Ежегодно. Събитието се провежда всяка година.
Места за настаняване в близост до обекта	В близост не са налични места за настаняване. С оглед на това туристите трябва да използват възможностите, предоставяни най-вече от град Русе, където на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Информацията за фестивала се разпространява само от Община Две Могили. Тя спорадична и се обновява само преди поредното издание на фестивала. Информацията за фестивала не е в достатъчен обем.
Възможности за развитие	Обектът притежава много добър потенциал за развитие. Основната възможност за неговото бъдещо развитие е да бъдат привлечени още повече посетители, на които да бъде предложено съчетание от посещение на фестивала и възможността да посетят намиращия с в близост манастир „Св. Марина”. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция, но може да бъде включен в разнородни туристически дестинации.

II.2.3. Обект: ПРАЗНИК НА ЯБЪЛКАТА - С. ЕКЗАРХ ЙОСИФ

Обща информация за обекта:

Празникът на ябълката е ежегодно събитие и се смята за една от атракциите в този регион. По традиция се провежда около 28 август, когато се чества Успение на Св. Богородица по стар стил. Това е единствено по рода си събитие в България. Празникът не случайно се провежда в село Екзарх Йосиф, тъй като населеното място е с акредитация да отглежда 23 сорта ябълки - половината от тези за цялата страна. Част от празника е изложба с кулинарни изкушения от плода. И още - козметични продукти, стоки за бита и домакинството, в чийто състав има ябълка. Програмата включва и много атракции за гостите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

В рамките на кулинарна изложба в центъра на селото гостите и местните жители могат да видят и опитат различни щрудели, баници, кексове с различни сортове ябълки - „Чадел“, „Мелроуз“, „Флорина“, „Шарден“, „Джонаголд“, „Муцу“, „Златна превъзходна“, „Червена превъзходна“, „Айдъред“, „Фуджи“ и др.

Над 30 местни производители имат вече ябълкови градини с площ над 1 декар. Броят им с всяка една година се увеличава. Близо 1000 декара ябълкови насаждения има в землището на село Екзарх Йосиф, като близо 800 декара от тях вече се реколтират.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Не е приложимо.
Управление и поддръжка	Фестивалът е едно от водещите културни събития

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	в календара на Община Борово. Събитието се администрира и управлява от местното читалище с помощта на общинската администрация.
Инфраструктура и достъпност	Много добра. Събитието се провежда в центъра на с. Екзарх Йосиф, което прави събитието напълно достъпно.
Период на възможна експлоатация	Ежегодно. Събитието се провежда всяка година.
Места за настаняване в близост до обекта	В близост не са налични места за настаняване. С оглед на това туристите трябва да използват възможностите, предоставяни най-вече от град Русе, където на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Информацията за фестивала е спорадична и се тя се обновява само преди поредното му издание. Информацията за фестивала не е в достатъчен обем. Същата се разпространява само в местни и регионални медии.
Възможности за развитие	Обектът притежава много добър потенциал за развитие. Фестивалът е уникален по своя характер и поради тази причина може да бъде привлекателен за широк кръг туристически групи. Респективно може да бъде включен както в масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации - кулинарни. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.

II.2.4. Обект: НАЦИОНАЛНА ДЖАЗ СРЕЩА - РУСЕ

Обща информация за обекта:

Един от най-старите и реномирани фестивали в България. Той събира елита на българските джаз музиканти и поддържа авторитета на родната джаз сцена у нас и в чужбина. Провежда се традиционно в края на месец ноември, като концертите се състоят в Доходното здание.

Националната джаз среща Русе присъства в музикалната традиция на града от 43

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

години. Нейната основна цел винаги е била да представя водещите тенденции в българския джаз и най-успешните негови представители. Форумът е открит и за музиканти и джаз формации - гости от други държави. Включен е в културния календар на Министерството на културата.

Първото издание на феста е през 1975г., организирано от Петър Петров - Парчето, легендарен български джаз изпълнител, любител и популяризатор на джаза в България. Националната джаз среща е открита за музиканти и джаз формации не само от България, но и за гости от други държави. През годините в програмата са присъствали и изпълнители от други страни, без това да е било акцент в концепцията на организаторите. Събитието е част от Есенният салон на изкуствата в град Русе.

Туристическа информация и оценка за обекта:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Не е приложимо.
Управление и поддръжка	Фестивалът е едно от водещите културни събития в календара на гр. Русе. Събитието се администрира и управлява от Община Русе с подкрепата на Министерството на културата.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Събитието се провежда в Доходното здание, намиращо се в центъра на гр. Русе, което прави събитието напълно достъпно.
Период на възможна експлоатация	Ежегодно. Събитието се провежда всяка година.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че събитието се провежда в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Информацията за фестивала е спорадична и се тя се обновява само преди поредното му издание. Информацията за фестивала не е в достатъчен обем. Същата се разпространява само в местни и регионални медии.
Възможности за развитие	Обектът притежава много добър потенциал за развитие. Фестивалът е уникален по своя характер и има своето историческо значение. Респективно може да бъде включен както в масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.

II.3. РАЗДЕЛ РЕЛИГИЯ

II.3.1. Обект: ХРАМ „СВЕТА ТРОИЦА“

Обща информация за обекта:

Православната църква „Св. Троица“ в град Русе е построена през 1632 година. Годишната е написана върху ръкописно българско евангелие от XVII век в приписка. В югозападния ъгъл на храма се намира помещение, наречено „катакомба“. Строителната ѝ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

история е доста неясна. Предполага се, че е катакомба от V век или средновековна църква, включена по-късно в днешната църква. По време на османското владичество, по-лесно било издавано разрешение за строеж на нов храм, когато преди това е имало друг, като се възстанови старият. Русенските християни, вероятно са използвали старата катакомба за да си построят църквата.

Днешният храм е трикорабна базилика с размери 15,60 / 31,20 м. Две редици по седем колони отделят корабите. Средният кораб е по-висок. Сегашният вид на храма е след Освобождението. Чрез дарения са построени два параклиса. Единият е посветен на св. Александър Невски и е осветен на 5 август 1884 г. Той не функционира от 1979 г. и през 1983 г. е преустроен и в него е поместена музейна експозиция за църковна утвар, икони и старопечатни книги. Вторият параклис е посветен на светите братя Кирил и Методий. Осветен е на 16 март 1886 г. от митрополит Григорий Доростолски и Червенски.

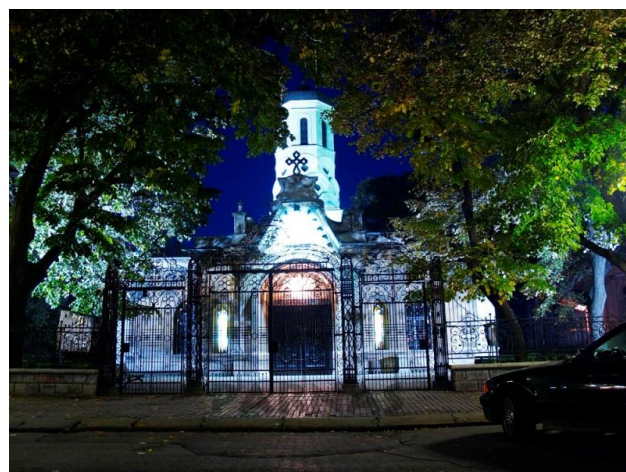
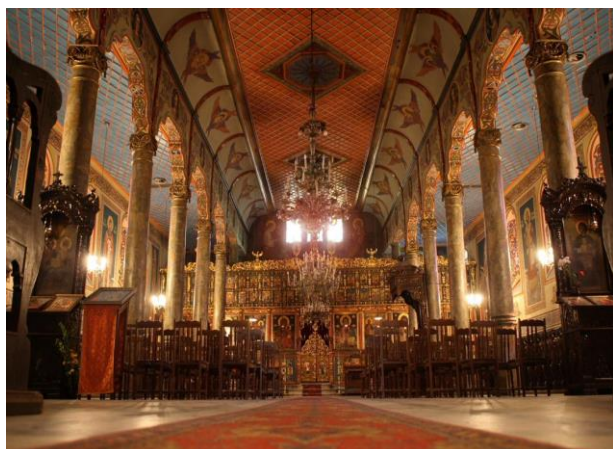
Най-колоритен в интериора на храма е дърворезбования иконостас, който според някои източници е единственият в Северна България, създаден от Самоковската школа. Според други извори той е дело на марангозите Марин и Васил от прочутата Тревненска школа, а иконите са сътворени от тревненските майстори Витановци. Трето мнение е, че иконостасът е направен от неизвестен влашки резбар. Иконите са във византийски стил и са изографисани в периода 1805-1807 г., като се смята, че по голяма част от тях са рисувани от бащата на Захари Зограф Христо Димитров. Катедралният храм „Св. Троица“ е обявен за Паметник на културата от национално значение през 1983 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Русенска митрополия.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в централната част на град Русе, което прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително добро. Информация за историята на храма е налична и достъпна.
Възможности за развитие	Обектът притежава добър потенциал за развитие. Храмът се намира в самия център на града и заради голямата си историческа стойност може да бъде привлекателен център за турсити. Респективно може да бъде включен както в масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът трудно може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.

II.3.2. Обект: КАРАНВЪРБОВСКИ МАНАСТИР „СВЕТА МАРИНА“

Обща информация за обекта:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Каранвърбовският манастир "Св. Марина" е разположен в близост до с. Каран Върбовка на 22 км от гр. Две Могили и на около 55 км. южно от гр. Русе. Каранвърбовският манастир "Св. Марина" е основан през Второто българско царство и съществува до падането на България под османско владичество, когато бил напълно разрушен.

Според легендата, възраждането на Каранвърбовския манастир се дължи на едно сляпо турско момченце, което се измило с водата, извираща от мястото на разрушения манастир, и прогледнало. Това се случило на 17 юли, деня в който се почитат паметта на света Марина. В знак на благодарност, бащата на детето и собственик на нивата, подарява на християните земята, в която се намирал чудотворния извор. В периода 1828-1859г. постепенно там били изградени монашески килии и малка църква

Каранвърбовският девически манастир е постоянно действащ и обитаван от четири възрастни монахини. Манастирската църква е построена през 1890 г., и тогава аязмото било оформен като кладенец. Смята се, че водата от него помага за излекуването на слепи, неми хора, за бъбречни проблеми и др. През 1940г. са построени манастирската кухня, трапезария, склад, маза и баня. Храмовият празник е на 17 юли.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Русенска митрополия.
Инфраструктура и достъпност	Добра. До Каранвърбовския манастир се стига от с. Каран Върбовка по асфалтиран път, което прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	В близост не са налични места за настаняване. С оглед на това туристите трябва да използват възможностите, предоставяни най-вече от град Русе, където на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Информацията за обекта е спорадична и тя се обновява рядко. Същата се разпространява само в специализирани местни и регионални медии.
Възможности за развитие	Обектът притежава добър потенциал за развитие. Манастирът е слабо познат и заради голямата си историческа стойност може да бъде привлекателен център за много посетители. Респективно може да бъде включен както в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът трудно може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.
--	---

II.3.3. Обект: БАСАРБОВСКИЯТ СКАЛЕН МАНАСТИР

Обща информация за обекта:

Басарбовският скален манастир „Св. Димитрий Басарбовски“ е разположен в долината на река Русенски Лом, близо до село Басарбово и на 10 км от град Русе.

Скалният манастир води началото си още от Второто българско царство, но за пръв път името му се споменава в османски данъчен регистър от 1431 г. За известно време през XIX в. манастирът останал без обитатели, но през 1937 г. тук се заселва отец Хрисант от Преображенския манастир и дава ново начало на религиозното средище. Най-известният обитател на манастира е роденият през 1685 г. в село Басарбово св. Димитрий Басарбовски, който прекарал целия си живот в светата обител. След смъртта си монахът бил погребан в селската църква, но по време на Руско-турската война от 1768-1774 г. мощите му са пренесени в Букурещ в църквата „Св. с. Константин и Елена“, където се намират и до днес.

Басарбовският манастир е единственият действащ скален манастир в България. Пътеката, по която се влиза в манастира, минава през красиво озеленен двор и свършва при кладенец, изкопан от св. Димитрий. Местните хора вярват, че водата в кладенеца е лековита. В подножието на скалите на манастира се намират две стаи и пещерата трапезария, построени през 1956 г. Оттам по 48 стъпала се стига до скална площадка, където се намира нишата, в която според преданието е спял св. Димитрий. Вдясно от нея е скалната църква с дърворезбован иконостас, изработен през 1941 г., а до него се намира

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

голямата икона на светеца, изобразен в цял ръст.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Русенска митрополия.
Инфраструктура и достъпност	Добра. До Басарбовският скален манастир се стига от по асфалтиран път, което прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	В близост не са налични места за настаняване. С оглед на това туристите трябва да използват възможностите, предоставяни най-вече от град Русе, където на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително добро. Информация за историята на манастира е налична и достъпна. Тя е част от множество туристически специализирани сайтове.
Възможности за развитие	Обектът притежава отличен потенциал за развитие. Манастирът е сравнително познат и заради голямата си историческа стойност може да бъде привлекателен център за много посетители. Респективно може да бъде включен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	както в масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.
--	--

II.3.4. Обект: СКАЛЕН МАНАСТИРСКИ КОМПЛЕКС "ГРАМОВЕЦ"

Обща информация за обекта:

Скален манастирски комплекс "Грамовец" се намира на 4.5 км северно от с.Кошов, на левия бряг на река Черни Лом при вливането ѝ в река Бели Лом. В отвесната скала „Грамовец“ се намират група изкуствени пещери. До комплекса е изградена екопътека, която започва от основата на скалата. Тук, на построен специално дървен пристан, завършва и водният туристически маршрут за канута по р. Черни Лом, който започва в с. Червен.

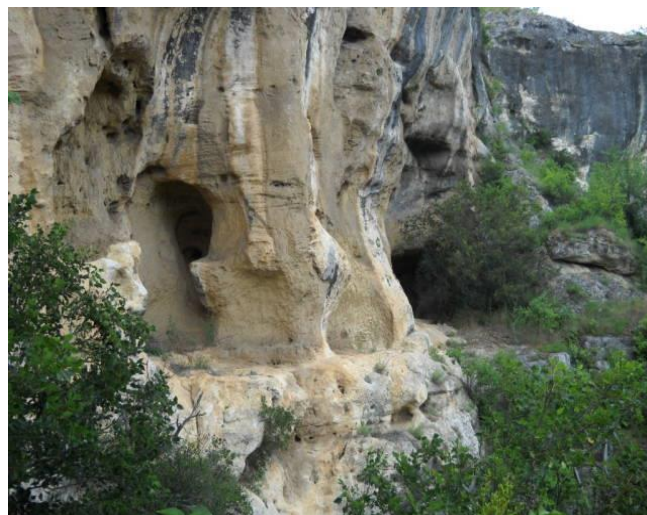
Екопътека „Грамовец“ е създадена на територията на Природен парк „Русенски Лом“ с цел да се увеличи популярността на един от най-непознатите скални манастири в България - Грамовец. Той се намира на едноименната отвесна скала и представлява комплекс от изкуствени ниши във варовиковата скала, използвани за параклиси и монашески обители по време на Втората българска държава. Заедно с Ивановските скални църкви и крепостта Червен, Грамовец е сред най-големите забележителности по протежение на ждрелото на Русенски Лом.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Добро
Управление и поддръжка	Обектът не се управлява и поддържа организирано.
Инфраструктура и достъпност	Слаба. Поради своето местоположение до скалния комплекс се стига само по пътека, което прави обекта трудно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	В близост не са налични места за настаняване. С оглед на това туристите трябва да използват възможностите, предоставяни най-вече от град Русе, където на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително слабо. Информацията за обекта е спорадична и тя се обновява рядко. Същата се разпространява само в специализирани медии.
Възможности за развитие	Обектът притежава отличен потенциал за развитие. Комплексът е сравнително непознат и част от действаща екопътека, което може да привлече интереса на специфична целева група туристи. За целта трябва да се подобри на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

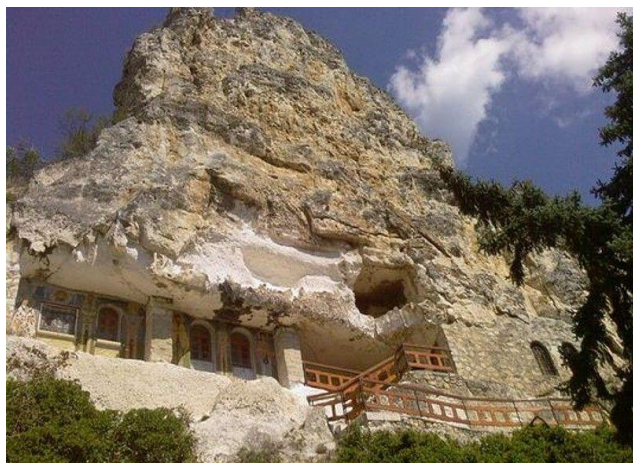

	неговата достъпност и социализация. Обектът може да бъде включен само в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът не може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.
--	--

II.3.5. Обект: ИВАНОВСКИ СКАЛНИ ЦЪРКВИ

Обща информация за обекта:

Скалният манастир-лавра “Св. Архангел Михаил” при с. Иваново е разположен в долината на р. Русенски Лом, недалеч от с. Иваново. Той е основан през 20-те години на XIII в. от монаха Йоаким, който по-късно става български патриарх. Негови дарители са царете Йоан Асен II (1218-1241), Йоан Александър (1331-1371) и други представители на царския двор, на които са запазени ктиторски портрети. Манастирът има сложно устройство и обединява няколко комплекса от скални помещения. В шест негови храма са запазени стенописи, разкриващи характерните черти на българското изкуство през XIII и XI V векове. По време на Второто българско царство (XII-XI V в.) манастирът се утвърждава като голям духовен и книжовен център, с дейността на който се свързва т. нар. “Висарионов патерик”. По стените на манастирските помещения се разчитат графити и надписи с важни исторически сведения.

Световна известност имат стенописите в църквата “Св. Богородица”, които се нареждат сред най-преставителните образци на Палеологовото изкуство на Балканите. Техните високи художествени качества са причина за включването им от ЮНЕСКО в списъка

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

на световното културно наследство. През XI V в. манастирът става средище на исихазма. Той съществува и през ранните векове на османското владичество, но постепенно запада. От 1978 г. е обявен за Национален археологически резерват.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично. Обектът съдържа достатъчно на брой исторически артефакти.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Регионален исторически музей - гр. Русе. Наличен е обслужващ персонал. Работно време: По предварителна заявка. Входни такси: за ученици и студенти - 2,00 лв, за индивидуални посетители - 5,00 лв, за организирани групи (над 5 души) - 4,00 лв., беседа на български език - 10,00 лв
Инфраструктура и достъпност	Отлична. До обекта се стига от по асфалтиран път, което го прави напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Като цяло обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно. Предвид местонахождението му и с оглед откритостта на скални помещения обектът се посещава предимно в топлата част на годината.
Места за настаняване в близост до обекта	В гр. Иваново са налични места за настаняване. Предвид близостта на гр. Русе могат се да използват възможностите на над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Много добро. Информация за историята на манастира е налична и достъпна. Тя е част от множество туристически специализирани сайтове.
Възможности за развитие	Обектът притежава отличен потенциал за развитие. Манастирът е познат и заради голямата си историческа стойност и уникалност може да бъде привлекателен център за много посетители. Респективно може да бъде включен както в масови, така и в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът може да се развива като

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	самостоятелна туристическа атракция.
--	--------------------------------------

II.4. РАЗДЕЛ ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

II.4.1. Обект: ОСТРОВ БАТИН

Обща информация за обекта:

Остров Батин е български дунавски остров, разположен от 522,5 до 529,5 км по течението на реката в Област Русе, община Борово. Площта му е 4,2 km², която му отрежда 4-то място по големина сред българските дунавски острови след Белене, Козлодуй и Вардим.

Островът се намира северно от село Батин, има елипсовидна форма с дължина от 6 км и максималната ширина - 1,8 км и отстои на 180 - 200 м от българския бряг. Максималната му надморска височина е 19,8 м и се намира в най-западната част на острова и представлява около 9 м денивелация над нивото на река Дунав. Образуван е от глинесто-песъчливи речни наноси с алувиални почви, обрасъл главно с върби. Част от острова при високи води на реката се залива и има 2 блата, като по-голямото е с площ около 14 ха, а по-малкото - 4,5 ха. Използва се за паша на добитък, а част от земите му се обработват. Островът е част от територията на Държавно дивечовъдно стопанство „Дунав“, Русе.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Островът се стопанисва и управлява от държавно ловно стопанство "Дунав". Изградения ловен дом "Батин" е масивна двуетажна сграда, обърната към българския бряг на р. Дунав. До острова се стига с лодки, които са на разположение на гостите на дома. Къщата може да приеме едновременно 13 посетители в един апартамент и пет двойни стаи.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Флората и фауната на острова са в отлично състояние.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от държавно ловно стопанство "Дунав".
Инфраструктура и достъпност	Отлична. До острова се стига с лодки, които са на разположение на
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	На острова е изграден ловен дом "Батин", който може да приеме едновременно 13 посетители
Ниво на популяризиране	Добро. Информацията за острова е в сравнително добър обем и може лесно да бъде открита.
Възможности за развитие	Обектът притежава отличен потенциал за развитие в сферата на ловния, риболовен и фото туризъм. Респективно обектът може да бъде включен само в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

II.4.2. Обект: ПРИРОДЕН ПАРТ „РУСЕНСКИ ЛОМ“

Обща информация за обекта:

В източната част на Дунавската хълмиста равнина на около 20 км. южно от гр. Русе се намира един уникален и живописен кът на родната природа - Природен парк „Русенски Лом“. Паркът носи името на река Русенски Лом - последният десен приток на Дунав. Със заповед номер 567 от 26 Февруари 1970 г. ДВ 30/14.04.1970 се обявява за народен парк площ от 22267 дка, намираща се по поречията на реките Мали, Черни и бели Лом, с обща дължина от 42 км. В тази заповед се описват границите и режима на стопанисване на защитената територия, както и се поставят редица условия за дейностите извършвани на територията на парка.

Територията на природния парк е 3260 хектара. През 1989 г. е изготвен и цялостен проект за стопанисването и опазването на териториите, които са включени в парка. Съчетанието между скали, гори, реки, пещери и ливади е причина за изключително богатото биоразнообразие. Поради малката надморска височина на природния парк най-разпространени са широколистните гори. Иглолистните видове са слабо представени. Особен интерес представлява келявия габър, тъй като това са едни от най-северни части на неговия ареал на разпространение. Други разпространени широколистни дървета са драката и акацията. Освен това се срещат и видовете цер, благун, зимен дъб, космат дъб, липа, явор, ясен, акация, орех, черен бор, клен, летен дъб, люляк, смрадлика, глог, мъждрян и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Въпреки че основната цел на националния парк е опазването на богатството от широколистни екосистеми, тук интерес представляват и ливадните растения. По ливадите и поляните, които се намират в парка са установени над 700 вида висши растения. Тук се срещат и голям брой редки и застрашени от изчезване видове. Значителен е броят на растенията, които присъстват в Червената книга на България. Специално обособени маршрути позволяват на туристите да се запознаят с многообразието на парка.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Дирекция на Природен парк „Русенски Лом“, част от Изпълнителна агенция по горите към МЗХ. Наличен е персонал, който поддържа парка.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. До обектът може да се стигне по няколко маршрута, което го прави напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в близост до гр. Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Отлично. Наличен е интернет сайт на обекта http://lomea.org/ , който представя достатъчен обем информация.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

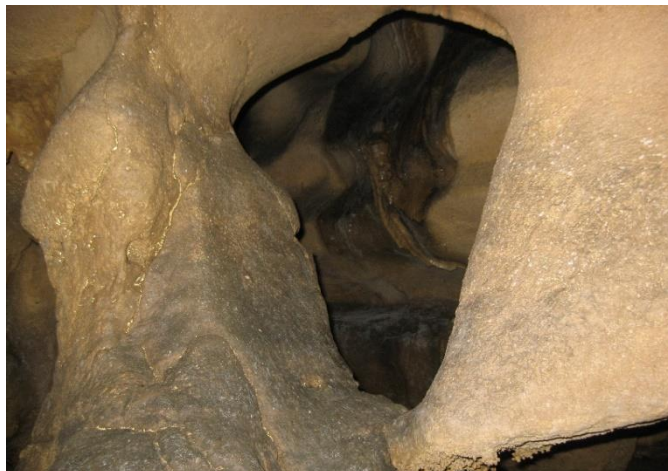
Възможности за развитие	Обектът притежава отличен потенциал за развитие в сферата на алтернативния и фото туризъм. Респективно обектът може да бъде включен само в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.
-------------------------	--

II.4.3. Обект: ПЕЩЕРА ОРЛОВА ЧУКА

Обща информация за обекта:

Орлова чука е пещера в Дунавската хълмиста равнина, намираща се на територията на община Две могили, България. В нея са открити останки от праисторически хора и от мечки. Пещерата е електрифицирана и достъпна за посещения. Намира се на десния склон на долината на река Черни Лом на 6 km източно от Две Могили и на 2,5 km източно от село Пепелина, село Широково, село Острица, на 45 km от град Русе. Входът на пещерата е на височина 40 m над речното ниво, надолу до входа на пещерата води стръмна пътека с изградени стълби. От входната площадка се открива гледка към природен парк „Русенски Лом“ и красивите скални забележителности наоколо. Пещерата е открита през 1941 година. През 1957 година е благоустроена. Обявена е за природна забележителност през 1962 година заедно с прилежащата си площ от 7,5 хектара.

В пещера Орлова чука са провеждани много и интердисциплинарни проучвания. В нея са открити останки от късния палеолит: кости от пещерна мечка и следи от нокти, за които се смята, че са оставени непосредствено след пробуждането на мечката след зимен сън и преди първия ѝ лов. Открити са следи и от живот на пещерни хора, които са ползвали пещерата заради относително високата ѝ постоянна температура.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Целогодишно пещерата се обитава от общо 14 вида прилепи, които обитават пещерата през различните сезони в колония от около 12 хиляди екземпляра. От тези 14 вида 3 са включени в Световния червен списък.

От изкуствения вход на Орлова чука се влиза в първата пещерна зала. Наричана е "Концертна", защото заради добрата ѝ акустика в нея често се изнасят концерти, като всяка година през месец август, по време на Събора на пещерата се изнася и празничен концерт. Именно в "Концертната зала" се намира "Големият сталактит" с височина 3,5м и диаметър 50см. В пещерата има и много други интересни образувания - "Динозавъра", "Бухала", "Костенурката" и др. В "Голямата галерия", която се намира на запад от "Концертната зала", има множество красиво оформени синтрови езера. Най-голямата и благоустроена зала в пещерата е "Големите сипеи". По стените има синтрови образувания.

До пещерата Орлова чука има изградена хижа. Тя представлява масивна двуетажна сграда, водоснабдена и електрифицирана, която дава подслон на 27 души. Предлага отлични условия за скално катерене и ориентиране.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява и стопанисва от община Две могили и пещерния клуб Русе. Наличен е обслужващ персонал. Обектът е отворен за посещаемост от 01.04 до 31.10. Работно време: 9.00 - 17.00 ч. Без почивен ден.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. До обекта се стига по асфалтиран път, което го прави напълно достъпен, се намира в централната част на град Русе.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Период на възможна експлоатация	Сезонна. Обектът има сезонен характер и не може да бъде експлоатиран цялгодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	До пещерата Орлова чука има изградена хижа с капацитет до 27 души. Предвид факта, че обектът се намира в близост до гр. Русе, то на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Сравнително добро. Информация за пещерата е налична и достъпна. Тя е част от множество туристически специализирани сайтове.
Възможности за развитие	Обектът притежава отличен потенциал за развитие в сферата на алтернативния и фото туризъм. Респективно обектът може да бъде включен само в тясно таргетирани туристически дестинации. Обектът може да се развива като самостоятелна туристическа атракция.

II.4.4. Обект: „ЕКОМУЗЕЙ С АКВАРИУМ“

Обща информация за обекта:

„Екомузей с аквариум“ е природонаучният музей в гр. Русе. Открит е на 28 септември 2014 г. Намира се на площад „Александър Батенберг“ и е единствен по рода си в България поради аквариума с дунавски риби на подземния етаж и предметите на последния етаж. Музеят е ситуиран в сграда, построена в началото на XX век. Експозицията е разположена на четири различни етажа с обща площ 2400 кв.м. Екомузеят се различава от природонаучните музеи, по това, че в него са представени връзките между растенията, животните и човека.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

На първият етаж е колекция от вкаменелости на няколко милиона години, сред които има гигантски кости на мамути. На територията на България са открити останки от 4 вида мамути. Колекцията на Русенския музей е една от най-добрите у нас и в света, и може да се похвали с единствената запазена изцяло долна челюст на най-примитивния мамут, който е живял преди 3 млн. години - *Mammuthus romanus*. В музея може да се види и мамут в реални размери, което е особено атрактивно за малките посетители.

Направени са много диорами, които представят животните и птиците в естествената им среда. Сред препарираните експонати има дори теле с две глави, огромен петел с люспи по краката като на динозавър, триметрова моруна, гигантска костенурка и др. Особено интересен е макетът на пещера, дълъг над 15 метра. Той е разделен на две части и представя Ивановските скални църкви, които са обект от световното културно наследство, и пещерата Орлова чука с прилепи, звуци и сталактити.

В приземният етаж на музеят е разположен малък аквариум, който е единственият у нас представящ многообразието на дунавските риби - есетри, шарани, бял амур, толстолоб, щуки, сомове и др. Разделени са така, че в един и същ аквариум да има и дънни риби.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Като част от експозициите са направени и филми за биоразнообразието, блатните екосистеми, прилепите и елените. Ще има и интерактивни игри за децата. Отделно са представени колекции от различни предмети от началото на 20 век до днес, както и първите неща, които са се случили в Русе.

Туристическа информация и оценка за обекта:

Критерий	Описание и оценка
Физическо състояние	Отлично. Обектът съдържа достатъчно на брой и добре експонирани и поддържани животински видове и макети.
Управление и поддръжка	Обектът се управлява от Регионален исторически музей - Русе. Наличен е обслужващ персонал. Работно време: 9.00 - 18.00 ч. Без почивен ден. Входни такси: за ученици и студенти - 2,00 лв., за индивидуални посетители - 5,00 лв., за организирани групи (над 5 души) - 4,00 лв., беседа на български език - 10,00 лв.
Инфраструктура и достъпност	Отлична. Обектът се намира в самия център на гр. Русе, като до него може да се достигне както с транспортни средства, така и пеша. Това прави обекта напълно достъпен.
Период на възможна експлоатация	Целогодишен. Обектът няма сезонен характер и може да бъде експлоатиран целогодишно.
Места за настаняване в близост до обекта	Предвид факта, че обектът се намира в границите на град Русе, на разположение са над 90 места за настаняване от всички категории.
Ниво на популяризиране	Добро. Най-много информация за обекта се предоставя от Регионален исторически музей - гр. Русе. Същата не е в достатъчен обем. Липсва стратегически подход за популяризиране на обекта и увеличаване на неговата посещаемост.
Възможности за развитие	Обектът е уникален не само за гр. Русе, а за цялата страна. Предвид това музеят притежава изключително висок потенциал за развитие. Той може да бъде включен както в широк кръг туристически дестинации, така и в тясно специализирани. Обектът може да се развива и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

	като самостоятелна туристическа атракция.
--	---

Б. Гюргево

Фокусирахме се върху туристическия потенциал на района на Гюргево и предоставяме информация за най-значимите общности като атрактивни туристически дестинации от гледна точка на ресурсите, възприемчивостта и дългосрочното развитие.

Анализът следва препоръчителните инструменти за методология на проекта, така че да се предложи реалистична и солидна основа за окончателния общ подход по темата както за обсъжданите румънски, така и за български райони.

Целта на настоящото проучване е да се опита да идентифицира, документира и представи атракциите, които имат най-голям туристически потенциал, включително акцент върху нематериалното културно наследство, подчертавайки силните характеристики и възможностите за туристическа перспектива в окръга. Тези констатации имат за цел да подпомогнат разработването на съвместната стратегия за района на Гюргево-Русе.

Дори на този етап от проекта, по време на проучвания на общественото мнение, проведени на място в общности сред различни участници, местни жители и организации, ние повишихме информираността и интереса за насърчаване на местните жители и заинтересованите страни за туристическото развитие на техните места където живеят. По-добре информирани, те получиха шанса да станат по-ангажирани в ежедневната дейност, за да развият своите места.

Общ изглед за начало

Панорамната карта на трансграничния румънско-български регион ни улеснява да разберем централното място, което зоната Гюргево-Русе заема в туристическата рамка, която може да бъде разработена през следващите години (виж синята линия).

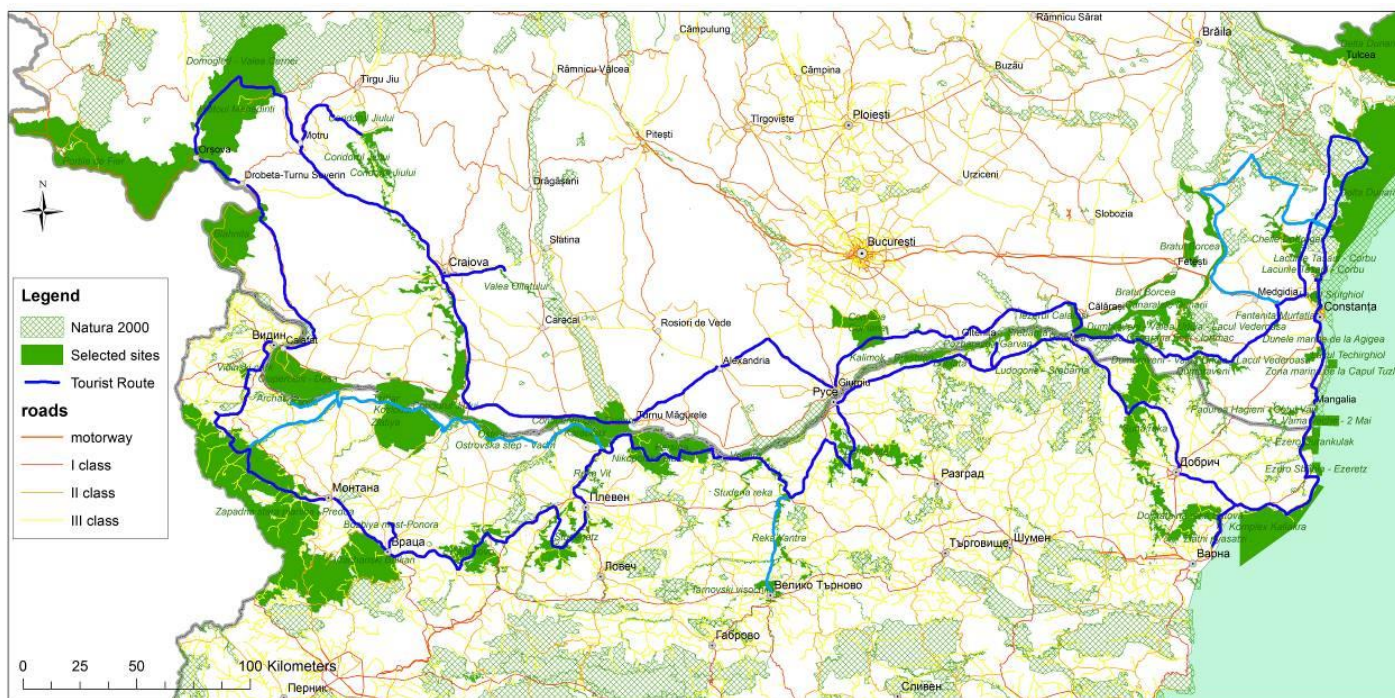
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Източник: „Обща стратегия за развитие и популяризиране на общ туристически продукт от природно наследство: маршрутът „защитено природно наследство в трансграничния регион Румъния-България“, проект Interreg

Общо представяне на окръг Гюргево

Площ: 3.526 km²;

Брой градове и общини: 3, от които една община-окръг - Гюргево;

Брой общини: 51; Брой села: 167.

Окръг Гюргево е разположен в южната част на Румъния, в долното течение на Дунав. Местоположението на брега на река Дунав улеснява връзките на реката с крайречните и черноморските страни. Гюргево граничи с окръг Калараш на изток, окръг Телеорман на запад, окръг Илфов и окръг Арджеш на северо-запад и окръг Дамбовица на север.

Площта на окръга представлява 1,5% от площта на страната.

В радиуса на Гюргево са пунктовете за преминаване на пътната и железопътната граница между Гюргево и Русе.

Окръг Гюргево се нарежда сред окръзите с най-малък брой хора, живеещи като постоянно население, 281.422 жители. В Гюргево общините притежават над две трети от постоянното население, като селските райони представляват 70,8% от общата сума. Постоянното население на трите града е, както следва: Гюргево 61.400, Болинтин Вале

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

12.900 и Михайлещи 7.900 души. Етническата информация беше на разположение за 263.800 души, от които румънците са 248.400 (94,1%), ромите 15.200 (5,8%) и други етноси под 1%.

Окръгът е разположен в Румънската равнина, на мястото, където се срещат реките Арджеш, Няжлов и Сабър, в широката и ниска долина. От север на юг окръгът е с дължина 94 км, а от запад на изток разстоянието е 79 км. 72 км от река Дунав са гранични за окръга.

Релефът на окръг Гюргево е съставен от пет основни подединици на Румънската равнина: Равнините Бурнас, Влъсия, Гъвану-Бурдя, Тету-Потлоги и Дунавската поляна. Максималните височини достигат в северозападния край 140 m - 142 m, на територията на община Вънџторий Мичи. Минималната надморска височина е регистрирана в Югоизточния край: 14,6 m, на река Дунав, южно от село Гряка.

Територията на окръга включва в значителна степен гори и обработваема земя. В северната част на окръга с находища на петрол се експлоатират сурови нефтени находища, а пясък и чакъл се извличат от коритото на река Дунав и другите реки в окръга.

Списъкът на защитените територии в окръга включва: Природен парк Комана (24.963 ха), Олоага - Гора Градинари и Падина Тетарулуи (райони, включени в Природен парк Комана), островите Кама - Дину - Пъсърика (2.400 ха птици и флора), гора Манафу (28 ха), гора Тешила (52,5 ха).

В икономиката на окръг Гюргево селското стопанство, промишлеността и търговията се отличават като значими дейности. Гюргево е известен като преобладаващо селскостопански окръг, като приблизително 50% от населението е заето в този сектор.

Гюргево е едно от най-важните румънски пристанища на река Дунав. Резиденцията на окръга се намира на 64 км от столицата на страната, по маршрутите Букурещ-София-Атина и Букурещ-Истанбул. Изходът за Дунав представлява важна геостратегическа точка за Румъния, което я прави една от основните връзки на Западна Европа с Близкия Изток, което разкрива високия потенциал за развитие на туризма на този окръг, добър избор за изграждане на мостове за сътрудничество с българските съседи в регион Русе.

Забележителни дестинации с туристически потенциал

Съгласно Таблица 1 от препоръчителната методология, ние избрахме най-значимите културни, природни и антропогенни обекти и ги оценихме въз основа на ключови характеристики и показатели. Избраните места се намират в Приложенията към Проучването и това ще бъде инструментът, който ще бъде разгледан в по-нататъшния етап на анализа на забележителните дестинации, които ще бъдат представени.

Следвайки методологията, препоръчана в проекта, избрахме няколко забележителни дестинации, които се считат за атракции с туристически потенциал в настоящето и за в бъдеще. Целевите зони в това проучване са представителни за общностите, които живеят там.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Използвайки таблица 2, следните елементи като съдържание бяха прегледани за всяка избрана дестинация, било то за община/ село или град.

Елементи на проучването:

- Като **културно наследство** са взети под внимание аспекти като: изградено наследство (паметници, антики, крепости, църкви и др.); малки исторически места (фонтани, параклиси, стени и т.н.); местни сгради; исторически предмети (инструменти, дрехи, обзавеждане, декорации, гоблени и др.); традиции (умения, ноу-хау, обичаи и т.н.); гастрономия (местни продукти, рецепти, методи на производство и т.н.); събития и фестивали.

- Като **природни ресурси** са изследвани аспекти като: необичайни, атрактивни, представителни места; защитени територии (национални паркове, природни резервати); геоложки особености (гори, езера, реки, водопади и др.); разнообразие от екосистеми.

- Като **пространство, околности и инфраструктура**, потърсихме: места за настаняване; обществени съоръжения (ресторанти, магазини и т.н.); достъп, начини на транспорт и връзки; маркетингови и комуникационни канали.

- Като **заинтересовани страни, правен и административен климат**, търсенето изглеждаше също така и за наличието на: публични звена; местни приоритети в туризма; оперативни НПО; туристически оператори; законодателство, свързано с развитието и защитата; дейности на местните жители; конкурентни добри практики за разработване на туристически продукт.

Методът на анализ се основаваше на оценка, която да разкрие значимите характеристики за зона от туристически интерес.

Класиране и мотивация за елементите на проучването:

Културното наследство - измерва 40% като максимална стойност, считайки го за най-солидното съкровище, което общностите имат като идентичност, основен елемент за разчитане на изграждането на бъдещ туристически план, историческо наследство, изградено от преди векове, с неоспорима стойност на национално и международно ниво, архитектурни или религиозни предмети, обичаи и традиции - справка, към която можем да се обърнем по всяко време, сложно предимство,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

което винаги е привличало много видове посетители и ще го прави в бъдеще, както и посока, която си струва да се обмисли за развитие на отговорен туризъм.

Природните ресурси - измерват 30% като максимална стойност, тъй като те представляват още едно солидно съкровище на територията, части от наследството, което имаме, винаги в целите на хората, пътуващи с надежда да се отпуснат и да се насладят на времето, прекарано близо до природата и в същото време, сложен актив за запазване на екосистемите и поддържане на даден регион чист и способен да предлага защитени условия и непрекъснатост на земята.

Пространството, околността и инфраструктурата - измерват 20% като максимална стойност, като се считат и за важни елементи на проучването, но като се има предвид, че освен вече изградените и работещи, те могат да бъдат подобрени, разширени от креативните обитатели, подкрепени с текущи и бъдещи професионални проекти.

Заинтересованите страни, правен и административен климат - измерват 10 % като максимална стойност, като се има предвид, че туристическият частен сектор, НПО и групи по интереси, въпреки че са в началото, биха могли да подобрят дейността си, броят им има добри условия за увеличаване, инвеститорите винаги се канят да се включат, повече текущите постижения постигат успех на пазара и местните политики по отношение на туризма, местната администрация и опазването на околната среда се насърчават да се разпространяват в общността.

Следователно, 100те процента ще се състоят от $40 + 30 + 20 + 10$

Тъй като ние се интересуваме главно от антропогенни елементи, окончателната оценка също ще получи процент по този показател като част от общия потенциал за развитие на туризма (изчислен като процентна част от общата максимална стойност от 40).

ДЕСТИНАЦИИ

ГЮРГЕВО

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 40%

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

-- Брой исторически сгради, обекти на общността и паметници, които могат да бъдат идентифицирани на мястото и в радиус от 10 км от центъра на общността =, от които да се отбележи:

Часовниковата кула - символ на града

Мостът на Бизец - класиран на първо място в Европа поради ъгъла на строителство

Епископска катедрала "Свети Георги"

Крепостта на Мирча чел Батран (Mircea cel Batran) - останки

Ермитажът на Свети Никола - построен с камъни от крепостта на Мирча

Църквата Благовещение - рисувана от известния художник Г. Тътъреску

Окръжен музей „Теохари Антонеску“

--Традиции и обичаи:

Окръжен център за опазване и популяризиране на традиционната култура

--Занаяти

Етнографски музей

--Локални събития, проведени в града:

б) Природни ресурси (30%=MAX) Оценка: 29%

--Природно наследство или антропогенни обекти, които са в близост до дестинацията, в радиус от 10 км от центъра на общността:

Пристанище Гюргево на река Дунав

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX) Оценка: 20%

--Атракции, идентифицирани на място или в радиус от 10 км от центъра на общността, са:

ЖП гара на Гюргево - първата жп линия в Румъния е била Букурещ-Гюргево

Културен център „Йон Виней“

Църква на Героите

Катедрала Успение Богородично (“Adormirea Maicii Domnului”)

--Приемлив брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове) в дестинацията

Дестинацията е лесно достъпна чрез транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

3-4 различни начина на транспортиране.

--Градът разполага с места за настаняване на място/ на радиус от 5 км от общността.
Възможности за развитие.

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка: 9%

--Градът има икономически бизнеси и туристически агенции

--Туристически продукти в процес на проектиране и внедряване чрез местни програми

- Интерес към законодателството за развитие и защита

- Местни дейности, фокусирани върху отговорен туризъм

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 98 % е готов за развитие на туризма

Със 100 % съвместимо културно наследство

КОМАНА

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 35%

--Брой исторически сгради, местности и паметници, намиращи се в общността и в радиус от 10 км от центъра на общността = 8, от които трябва да се отбележи:

Манастир Комана

Мемориална къща "Гелу Наум"

"Делта на река Няжлов"

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 3

--Броят на обичаите на общността = 2

- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчии там са идентифицирани = 6, които трябва да бъдат споменати:

Село на занаятите и хартиена фабрика

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 5, от които трябва да се отбележи:

Фестивалът на божурите, който се провежда ежегодно, през май-юни

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 25%

- Брой обекти на природното наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общността = 3, от които трябва да се отбележи:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

*Природен парк Комана, включително Резерватът на тръна
Делтата на р. Няжлов
Точка за наблюдение на птиците*

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 15%

--Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 5, от които трябва да се отбележи:

Комплекс Комана Хаус, включващ миниатюрен влак „Ориент експрес”

Приключенски парк Комана

„Конско царство“ - база за конна езда

--Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 5

- Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпно, тъй като може да бъде лесно достигнато чрез най-малко 2 различни начина на транспорт = 3

--Има определени съществуващи места за настаняване в общността/ на радиус от 5 км от общността = 4

г) Заинтересованите страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка:

8%

--Брой местни предприемачи = 15

--Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат комерсиализирани = 10

--Интерес към законодателството за развитие и защита;

- Местни дейности, фокусирани върху отговорен туризъм

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 83% е готово за развитие на туризма

С 87,50% последователно културно наследство

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

ХЕРЕЦИ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 18%

- Брой исторически сгради, обекти на общността и паметници, които се намират в общността и в радиус от 10 км от центъра на общността = 3, от които трябва да се отбележи:

Къща “Удрище Нъстурел”

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 3, от които трябва да се отбележи:

Музей на фолклорното изкуство

--Броят на обичаите в общността = 2

--Що се отнася до занаятчийското майсторство, като занаятчии там са идентифицирани = 1, което трябва да се спомене:

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 1, от които трябва да се отбележи:

Фестивалът на божурите, който се провежда ежегодно, през май-юни

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 10%

--Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 2

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 9%

--Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 4

--Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 1

--Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспортиране = 2

--Има определени съществуващи места за настаняване в общността

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка: 5%

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- Брой местни предприемачи = 5
- -Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 2
- Интерес към законодателството за развитие и защита;
- Местни дейности, фокусирани върху отговорен туризъм

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 42% е готов за развитие на туризма

С 45% последователно културно наследство

ИЗВОАРЕЛЕ

а) Културно наследство (40% = MAX) Оценка: 30%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 3, от които:

Ермитаж „Покритие на Божията майка”

- Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 3
- Броят на обичаите в общността = 3
- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчийи там са идентифицирани = 5
- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 3

б) Природни ресурси (30% = MAX) Оценка: 22%

- Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 2, от които трябва да се отбележи:

Природен резерват Извоареле с риболовни заливи

Гора Манафу

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX) Оценка: 15%

- Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 12
- Брой обществени съоръжения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 3
- Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2

--- Има определени съществуващи места за настаняване в общността/ на радиус от 5 км от общността = 1

г) Заинтересованите страни, правен и административен климат (10% = MAX) Оценка: 7%

--Брой местни предприемачи = 14

--Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 4

--Интерес към законодателството за развитие и защита;

--Местни дейности, фокусирани върху отговорен туризъм

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 74% е готов за развитие на туризма

Със 75% съвместимо културно наследство

ДРЪГЪНЕСКУ

а) Културно наследство (40% = MAX) Оценка: 38%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 12, от които:

Църквата, рисувана от свещеник Арсение Бока

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 2

- Броят на обичаите в общността = 1

- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчии там са идентифицирани = 1

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 2

б) Природни ресурси (30% = MAX) Оценка: 27%

--Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 12

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX) Оценка: 9%

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

--Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността
= 2

--Брой обществени съоръжения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността
= 1

--Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2

--- Има определени съществуващи места за настаняване в общността/ на радиус от 5 км от общността = 0

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)
Оценка: 4%

--Брой местни предприемачи = 4

--Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 3

--Местно туристическо развитие в процес

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 748% е готов за развитие на туризма

Със 95% съвместимо културно наследство

ЛЕТКА НОУЪ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 28%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 3, от които:

Манастир, нарисуван от великия художник Георге Татареску, с чудотворната икона на Св. Богородица

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 2

- Броят на обичаите в общността = 2

- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчийи там са идентифицирани = 0

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 1

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 0%

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

--Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 0

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 6%

--Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 2

--Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 2

--Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2

---Има определени съществуващи места за настаняване в общността / на радиус от 5 км от общността = 0

г) Заинтересованите страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка: 3%

--Брой местни предприемачи = 3

--Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 0

--Местно туристическо развитие в процес

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 37% е готов за развитие на туризма

Със 95% съвместимо културно наследство

ГОСТИНУ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 32%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 1

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 4

- Броят на обичаите в общността = 3

- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчии там са идентифицирани = 3

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 2, от които:
Фестивал на окръга „Занаятчици събират се” - румънски традиции и обичаи

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 32%

- Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 2

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 9%

- Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 3
- Брой обществени съоръжения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 1
- Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2
- Има определени съществуващи места за настаняване в общността / на радиус от 5 км от общността = 1

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка: 6%

- Брой местни предприемачи = 2
 - Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 4
 - Дейности на местните жители - добра база за отговорно развитие на туризма
- ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 62% е готов за развитие на туризма

Със 80% съвместимо културно наследство

ОИНАКУ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 30%

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 3
- Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 5
- Броят на обичаите в общността = 2
- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчии там са идентифицирани = 1
- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 2, от които:
Фестивал на окръга „Занаятчии събирайте се” - румънски традиции и обичаи

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 12%

- Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 1

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 9%

- Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 2
- Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 1
- Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2
- Има определени съществуващи места за настаняване в общността / на радиус от 5 км от общността = 0

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка: 6%

- Брой местни предприемачи = 5
- Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 2
- Дейности на местните жители - добра база за отговорно развитие на туризма

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 57% е готов за развитие на туризма
Със 75% съвместимо културно наследство

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

КЛЕЖАНИ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 36%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 9
- Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 3
- Броят на обичаите в общността = 2
- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчийи там са идентифицирани = 7
Най-старият оригинален фолклорен певец
Известни групи за народна музика в Клежани
- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 4

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 12%

- Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 1

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 12%

- Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 5
- Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 2
- Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2
- Има определени съществуващи места за настаняване в общността/ на радиус от 5 км от общността = 0

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)

Оценка: 8%

- Брой местни предприемачи = 5
- Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

пазара =

--Дейности на местните жители - добра база за отговорно развитие на туризма

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 68% е готов за развитие на туризма

Със 90% съвместимо културно наследство

СЛОБОЗИЯ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 29%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 4, от които:

Монастир „Св. Йоан Руснакът“

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 3

- Броят на обичаите в общността = 2

- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчии там са идентифицирани = 1

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 4

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 27%

--Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 2

Природният резерват "Остров Камадину" на река Дунав

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 14%

--Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 2

--Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 1

--Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2

---Има определени съществуващи места за настаняване в общността/ на радиус от 5 км от общността = 1

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)
Оценка: 7%

--Брой местни предприемачи = 5

--Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 4

-- Дейности на местните жители - потенциал за развитие на екологичен туризъм

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 77% е готов за развитие на туризма

Със 72,5% съвместимо културно наследство

БЪЛЪНОЯ

а) Културно наследство (40% = MAX)

Оценка: 28%

- Брой исторически сгради, общински обекти и паметници, които могат да бъдат намерени в общността и в радиус от 10 км от центъра на общината = 7

--Броят на традициите, които все още се съхраняват в общността = 3

- Броят на обичаите в общността = 2

- Що се отнася до занаятчийството, като занаятчии там са идентифицирани = 1

- Броят на местните събития, които все още се провеждат в общността = 4

б) Природни ресурси (30% = MAX)

Оценка: 29%

--Брой обекти за природно наследство, които са в близост до общността, в радиус от 10 км от центъра на общината = 3, от които:

Гора Бълъноая

Ханът на Козмин (Inn) - риболов и почивка

в) Пространство, околна среда и инфраструктура (20% = MAX)

Оценка: 18%

--Брой атракции, открити в общността или на радиус от 10 км от центъра на общността = 5, от които:

Център за отдих "Стежарул"

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

--Брой обществени заведения (ресторанти, магазини, барове), открити в общността = 2

--Дестинацията е лесно достъпна с транспорт. Отчетохме състоянието на пътищата, наличието на жп гара, възможността за използване на алтернативен транспорт като велосипеди. Счита се за лесно достъпен, тъй като може да бъде лесно достигнат чрез поне 2 различни начина на транспорт = 2

---Има определени съществуващи съоръжения за настаняване в общността/ на радиус от 5 км от общността = 2

г) Заинтересовани страни, правен и административен климат (10% = MAX)
Оценка: 9%

--Брой местни предприемачи = 5

--Брой местни продукти, разработени от местни жители, които могат да бъдат пуснати на пазара = 3

-- Дейности на местните жители - потенциал за развитие на екологичен туризъм

ОБЩ РЕЗУЛТАТ ----- 84% е готов за развитие на туризма

Със 70% съвместимо културно наследство

III. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЪРСЕНЕТО ОТ СТРАНА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ТУРИСТИ И СТЕПЕНТА НА ГОТОВНОСТ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ И СЪТРУДНИЧЕСТВО ОТ СТРАНА НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВА ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ

III.1 Определяне на търсенето от страна на потенциалните туристи

Оценката на потенциала за развитие на туризма в региона следва да съдейства за постигане на единна позиция и обединяване на усилията на заинтересованите страни и субекти на регионалната туристическа политика за развитие на устойчив туризъм, базиран на културно-историческото наследство, местните условия и възможностите за трансгранично сътрудничество в тази сфера. Проведеното проучване безспорно показва, че наличните туристически обекти и дейности в региона биха могли да привлекат значим туристически интерес и съответно целеви инвестиции. Но също така се налага извода, че дългосрочното развитие на бранша минава през задължително прилагане на принципите на устойчивото развитие. Основна част в това отношение е познаването на пазарните нагласи и тенденциите в търсенето на изследваните продукти и услуги.

С оглед създаване на реална моментна картина на търсенето на туристически

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

продукти и услуги в регион Русе - Гюргево, както и определяне на неговия потенциал за развитие, то бе важно да бъдат дефинирани неговите специфични характеристики. В обобщен вид те са:

- ✚ нарастващо търсене от страна на туристите към качеството, автентичността, привлекателността и разнообразието/асортимента на туристическите продукти и услуги;
- ✚ увеличаване значимостта на фактори като сигурност и безопасност, при избора на дестинации и места за посещение;
- ✚ повишаване значимостта на екологията и състоянието на околната среда, като неразделна част от туристическите обекти и ресурси;
- ✚ нарастващи изисквания на туристите към качеството на общата техническа инфраструктура и материалната база на местата, които биха избрали да посетят, както и предлагането на специфични допълнителни услуги;
- ✚ увеличаване ролята на информационно-комуникационните системи във връзка с търсенето, планирането и провеждането на туристическите пътувания;
- ✚ повишено предварително търсене на допълнителна информация за туристическите обекти, като намирането на такава информация е съществен елемент от решението за избор на дестинация;
- ✚ нарастване на дела на специализираните форми на туризъм - културен, еко- и селски, приключенски и др.;
- ✚ повишаване дела на децата и младежите, особено на студентите, в културно-познавателния туризъм;
- ✚ увеличаване дела на възрастното население в туризма/участието на хората от „третата възраст“ в туристическите пътувания.

Така определени специфичните характеристики на търсенето в сферата на туризма в региона показват ясно изразени целеви групи, към които трябва да бъдат насочени усилията. Но тук е мястото да се подчертае, че за направата на точна оценка на търсенето

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

от страна на потенциалните туристи от особена важност е въпросът за реалните възможности на региона за предлагане на специфичен туристически продукт. Именно от гледна точка на сега съществуващото състояние на туристическия бранш в региона, може да се заключи, че са налице следните реалности:

- Непълноценно използване на наличните ресурси;
- Незадоволителна пазарна реализация на съществуващото предлагане на основни и допълнителни услуги;
- Отсъстваща маркетингова политика;
- Слабо присъствие на малкия туристически бизнес.

Тези реалности определят търсенето на регионалния туристически продукт най-вече като променливо. По естествен път това се отразява на регионалния туристически продукт, като го прави бързо заменяем. За да бъде предпочетен продуктът на туристическата дестинация и в частност този на регион Русе - Гюргево, той трябва да притежава висока конкурентоспособност. А тя за момента отсъства. Това налага да бъде изследвана конкурентоспособността на туристическата дестинация, да се определят източниците на конкурентни предимства и да се установи точното им проявление. В този случай е полезно да бъде направена реална оценка през погледа на туриста, но без да се забравя, че тя в голяма степен субективно. Основните фактори при такава оценка са:

- съвпадението между очаквана представа и реално възприети характеристики на туристическия ресурс;
- съотношението между “цена-качество”;
- индивидуалните потребности и изисквания на различните целеви групи туристи (националност, пол, възраст, платежоспособност, социален статус и пр.);
- съществуващата конкуренция на пазара.

Съобразно информацията до тук и с оглед на данните от реализираните проучвания, то може да се твърди, че за момента посетителската удовлетвореност е ниска, което води до намаляване на търсенето. Така на практика туристическите дестинации в региона могат да се определят като не достатъчно активни. От гледна точка на наличните ресурси, в това число човешкия фактор, то регионът разполага с отличен потенциал за развитие на специфичен вид туристически продукти и услуги. Това показват изследванията на нагласите на потенциалните туристи. Акцентът трябва да е върху развитието на тематичните форми на туризъм. Конкретните форми за развитие на туризъм са - еко, културно-исторически, поклоннически, приключенски. През последните години

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

алтернативният туризъм, във всичките му форми, представлява изключително популярен подсектор, привличащ значителни туристически потоци заради разнообразието на предлагането и възможностите за различни изживявания. Очевидно желанието на потенциалните туристи е да им бъдат предложени разнообразни и специализирани туристически продукти и услуги. В конкретния случай проблемът за развитие на тези форми е, че липсва единомислие и политика на заинтересованите страни как да бъдат развити устойчиво.

III.2 Готовност за включване и сътрудничество от страна на местните общности за развитие на устойчива туристическа дестинация

Развитието на туристическите дестинации е пряко свързано както със състоянието на околната среда, културната идентичност, социалното взаимодействие, така и със сигурността и благосъстоянието на местните общности. Конкурентоспособността на туристическия сектор е пряко свързана с неговата устойчивост, тъй като качеството на туристическите дестинации се влияе от природната и културната среда и от отношението на местните общности.

Основен извод от проведените срещи и дискусии по темата е, че отношението на местното население към туристическото развитие е предимно положително. Очакванията за развитието на туристическия бизнес, от страна на местното население са предимно оптимистични, с оглед подобряване икономическото състояние на населените места. Повечето респонденти са съгласни с твърдението, че туристическото развитие би оказало благоприятно влияние върху ръста на икономиката, което сочи обнадяващост, че местното население ще подобри социалния си статус, в следствие на туристическото развитие.

Включването и реалното сътрудничество с местните общности за развитие на устойчива туристическа дестинация е от изключително значение. Най-важната причина за това е, че те биха оценили най-добре цената на туристическото развитие в региона. Във връзка с възможните негативи от посетителското въздействие и прекомерната експлоатация на ресурсите, според местните общности развитието на туризма има повече позитивни, отколкото негативни влияния-преобладаващата част споделя, че са повече позитивните влияния, което за пореден път доказва, че общността е благосклонна към туристическото развитие в регион Русе - Гюргево. Видима е нагласата, че привличането на инвестиции за реализиране на проекти за устойчиво и балансирано развитие на туризма на регионално и местно ниво ще доведе до обновяване и развитие на местната техническа инфраструктурата. Разбирането е, че ще бъдат създадени нови ресурси и условия за социално благополучие на местните общности. С оглед на тази информация може да се твърди, че готовността за включване и сътрудничество от страна на местните общности за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

развитие на устойчива туристическа дестинация е много добра.

Очевидно значението на туризма за местната икономика и желанието на местните общности за развитие на туризма е голямо, но от друга страна трябва да се отчете и настоящия капацитет за тяхното пълноценно участие в процеса. Също така трябва да бъдат отчетени реалните рискове пред бъдещото сътрудничество и възможните точки на конфликти и напрежения между местните хора и външните жители и предприемачи, между бизнеса и местните власти, участващи на различни етапи от създаването и предлагането на туристическите продукти и услуги. Към момента ясно е установена липсата на разбиране за необходимостта от сътрудничество в по-широк регионален обхват и в крайна сметка - липса на единомислие и еднопосочни действия. При анализа на възможностите за включване на местните общности прави впечатление, че не се идентифицират „вътрешни“ (собствени) проблеми, само в отделни случаи се посочва инертността и липсата на инициатива сред местните предприемачи и местното население, както и ниската езикова култура на заетите в туризма (споменати предимно от представители на местната власт). Аналогично липсва „самокритичност“ от страна на представителите на местните власти (техните проблеми са посочени от бизнеса). Това от своя страна е индикация за типична слабост - фокусиране върху външните проблеми и ограничения и подценяване на собствените слабости. В тази връзка ще са необходими конкретни действия за промяна на тези нагласи. Създаването на туристическа култура у местните трябва да е неразделна част от общата политика за развитието на туристическите дестинации в региона. Това ще подкрепи диверсификацията на туристическия продукт и ще стимулира развитието на местните икономики.

По отношение на самия туристически продукт е налице висока инициативност от местните общности. Те имат идеи и практическа готовност за надграждане стойността на туристическите ресурси, като добавят различни прояви, свързани с местните празници, панаири, фестивали, обичаи и ритуали, свързани с бита на местните хора.

В заключение, направеният анализ показва, че местните общности от региона имат положително отношение към възможността за развитие на специфични туристически дестинации. Местните общности са високо мотивирани за съвместна работа и обогатяване на туристическите услуги в районите. Има ясно изразено желание за участие в този процес, което дава възможност за пряк диалог с тях. В този контекст всички бъдещите действия в сферата на регионалния туризъм следва да включват представители на местните общности.

IV. АНАЛИЗ НА ТЕСНИТЕ МЕСТА И СЛАБОСТИТЕ ИДЕНТИФИЦИРАНИ НА МЕСТНО НИВО, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА НА РЕГИОН РУСЕ-ГЮРГЕВО.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Изводи за регион Гюргево

Окръг Гюргево е доказано, че предоставя силно културно наследство, както и атрактивни природни ресурси, така че те да станат полезни елементи за включване в програмите за градски и селски туризъм и за привличане на посетители от цял свят. Най-общо резултатите от търсените данни подчертават следното:

Силни страни

- Историята на територията генерира исторически обекти, ценни паметници, някои от които носят нотка на уникалност, солидни елементи, които трябва да бъдат включени в туристическите вериги.
- Общината на окръга е събрала много културни активи, което улеснява туристическото планиране, с цел достигане до повече посетители в един и същ район.
- Град Гюргево е пристанище на р. Дунав, с увеличени възможности за туристически трафик и икономическо развитие.
- Град Гюргево изпълнява програми за развитие и туризъм на местно и национално ниво.
- Националната идентичност все още се съхранява или чрез занаяти, които съхраняват традициите, румънското изкуство, участие в местни фестивали, или чрез културни центрове и обществени институции за показване на артефакти, занаяти и стари и съвременни произведения на изкуството.

Възможности

- Съществуващо културно благо, често в слабо развито село/ община, може да стимулира развитието на местната общност чрез привличане на посетители, ако се осъществява отговорно управление на туризма.
- Град Гюргево е близо до столицата Букурещ (на 64 км), маршрутът, който повечето туристи следват, когато идват в Румъния и, следователно, лесен и готов за посещение.
- В географски план Гюргево е най-добре разположен сред всички други южно-румънски райони на Дунава, така че да се интегрира в българо-румънски туристически проект.
- Дунав е в непосредствена близост до окръга за доста голямо разстояние (72 км), с възможност за развитие на икономически дейности в дългосрочен план.
- Земеделските стопани могат да бъдат насочени да работят повече върху специфични храни, автентични местни продукти, които да станат атракции за посетителите на общността, да увеличат работната сила и да се превърнат в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

посока за развитие на отговорен местен туризъм.

- Когато ползите за тяхната общност са обяснени, хората са отворени и готови да приемат посетители.

Слаби страни

- Селищата в окръга представляват най-малкия брой хора, живеещи като постоянно население.
- Две трети от населението живеят в селските райони, където местата за настаняване и обществени заведения все още са слабо развити за туризъм.
- Пристанището в Гюргево все още има недостатъци във водния транспорт и не може да осигури круизи за туристите за разглеждане на забележителностите.

Заплахи

- Окръгът е фокусиран върху селското стопанство, като в този сектор са заети предимно 50% от хората. Времето може да причини проблеми.
- Възстановителните работи на обектите, за да се запази качеството на паметниците, биха могли да бъдат застрашени, ако планирането за селищата се забави поради групови интереси и затруднения в инвестициите и финансирането.
- Лошото представяне в управлението на местни, национални или международни проекти може да застраши шанса на местните жители да участват в курсове за обучение в областта на туристическите услуги.

Религиозният туризъм има големи шансове да процъфтява.

Етнографията, основана на традициите, обичаите и изкуството, също има добри перспективи.

Местните продукти в областта на гастрономията и занаятите трябва да бъдат насоки, към които да се стремим.

Историческите сгради също биха привлекли голям брой заинтересовани туристи.

Спортът също би могъл да се превърне в направление за развитие, тъй като има равнина, много полета, но също така гори, пътеки и места, прилежащи към водата, а много от природоориентираните дейности са предназначени и за привличане на посетители.

Изводи за регион Русе

Според актуалната версия на Националната стратегия за развитие на туризма в Република България 2014 - 2030 г. туризмът е възлов сектор на българската икономика. Той формира 13-15% от БВП и осигурява общо над 363 000 работни места. Туризмът у нас, както и в останалите страни от Европа и света, се развива в среда на застаряване на населението,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

активни миграционни процеси, неблагоприятни промени в климата, засилен натиск върху околната среда и други негативни фактори, които влияят пряко върху състоянието на туристическите ресурси и развитието на туристическата индустрия като цяло. Конкретно на местно и регионално ниво негативно влияние оказва и тенденцията от постоянно понижаващото се ниво на образование и квалификация на участниците на пазара на труда. С оглед на всички тези заплахи създаването на работеща институционална рамка и реални политики за устойчивото развитие на дестинациите (в т.ч. стратегическо планиране, реализация, мониторинг и контрол) са сред най-големите предизвикателства пред българската туристическа индустрия. В условията на членството на България в ЕС, устойчивото развитие на дестинациите трябва да се разглежда в контекста на наднационалната свързаност, предвид възможностите за създаване на повече атрактивни и разнообразни туристически продукти. В тази рамка трябва да се разглеждат и всички положителни и слаби страни на регион Русе - Гюргево.

Настоящия анализ разглежда „тесните места“ и слабостите по отношение стратегическото развитие на местния туризъм като регионална индустрия с висок потенциал за развитие. Разгледаните и анализирани „тесни места“ и слабости, представляват теми, които не са обхванати или са изследвани частично в съществуващите планове и стратегически документи на регионално ниво. Идентифицирането им на местно ниво е в резултат на:

- Проведено изследване и описание на най-атрактивните културни и природни ресурси в регион Русе - Гюргево;
- Извършено проучване на действащите документи от по-висок ранг;
- Проведен диалог със заинтересованите страни.

Въз основа изпълнението на гореописаните дейности бе акумулирано достатъчно количество информация и данни, чрез които се идентифицираха основните слабости и „тесни места“ в сферата на регионалния туризъм. Същите са както следва:

Слаба информационна осигуреност на всички нива

Основна слабост на различните отраслови и комплексни стратегии (национални и регионални) е липсата на ясна представа за състоянието на наличния ресурс, както и съответната оценка или преоценка за развитието на конкретната икономическа индустрия. В този смисъл добро планиране не може да бъде направено без добро познаване на ресурсния потенциал и най-вече без качествено информационно осигуряване. Като фундаментален проблем пред развитието на туристическите дестинации в регион Русе -

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Гюргево може да бъде отчетен именно липсата на детайлна, адекватна и актуална информация за състоянието на туризма на местно ниво (по общини и като цяло за региона). Този ясно изразен информационен дефицит е многократно дискутиран проблем, който добива актуалност в контекста на устойчивото развитие, управлението на дестинациите и необходимостта от реални действия в регионалната туристическа политика. Решаването на този проблем, не само в региона, а и в България, е възпрепятствано от липсата на традиции за правилно и коректно взаимодействие и партньорство между многобройните субекти, имащи пряко отношение към развитието на националния и регионален туристически продукт. Липсата на достатъчно добра информация за състоянието на туризма на местно ниво е в резултат на недостатъчен, а и често липсващ, местен капацитет за редовно събиране, обработка, синтезиране и анализ на необходимата информация. Проблемът с информационното осигуряване е особено остър в по-малките населени места и ареали с туристически потенциал, които пък имат силно изразено фрагментирано туристическо предлагане. В резултат от липсата на ясен и добре организиран процес на събиране и обработване на необходимата туристическа информация е налице друг постоянно действащ проблем, а именно вземане на необосновани и недобре мотивирани управленски решения в сферата на туризма.

Една от първите възможни и лесно постижими мерки за преодоляването на тези проблеми е създаването на Методология за информационно осигуряване на дестинациите в региона. Чрез нея ще се структурира и канализира процеса по събиране, обработка, анализ и създаване на масиви от необходимата информация за туризма на целевата територия. Изготвянето на подобна методология следва да е ангажимент на всички заинтересовани страни и да се разглежда като основен инструмент за преодоляване на слабата информационна осигуреност. Основна част от една такава методика би следвало да бъде създаването и поддържането на информационна карта за общините и населените места в регион Русе - Гюргево. Идеята е тази информационна картата да съдържа систематизирана информация за населението, икономиката, инфраструктурата, туристическите ресурси и ангажираността на местната власт с туристическото развитие. Главната цел е чрез тази карта нужната информация да се представи по компактен и унифициран начин, подходящ за сравнителен анализ и да бъде онлайн достъпна. Основен източник на информация за попълването ѝ би следвало да са местните общности и съответните общински администрации и кметските наместници, и по възможност различни институции на по-високо териториално ниво - Министерство на туризма, Националният статистически институт, Агенцията по заетостта и др.

Незначително туристическо предлагане

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Проведените проучвания и изследвания на водещите туристически ресурси в региона, както и осъществения диалог с всички заинтересовани страни показваха недвусмислено, че туристическото предлагане е с много нисък интензитет. Практически отсъства каквото и да е комплексно и целенасочено предлагане на туристически продукти, а още повече и на конкретни дестинации, включващи пакети от туристически атракции и преживявания. Този факт води до извода, че съществуващият потенциал на трансграничния регион очевидно не се използва ефективно. В резултат от това, регионът и всички заинтересовани страни засега не извличат сериозни ползи. Очевидно е, че реализираните в региона инвестиции за развитие на предлаганите туристически продукти са изключително малки. Това предполага, че регионалното туристическо предлагане трябва да бъде реорганизирано, като целта е да бъде адаптирано към новите условия от гледна точка на постигане устойчиво развитие на дестинациите. То трябва да открие основните видове туристически ресурси, респективно видовете туризъм, за които има условия в региона. Стратегически трябва да бъде погледнато на достъпа до информация за наличните туристически обекти, помощната инфраструктура, наличната настанителна база, възможностите за комбинирани туристически пакети и др. Липсата на общ дългосрочен подход за предлагане на регионални туристически продукти естествено води и до слаб интерес от страна на потенциалните потребители. В действителност проблемът с туристическото предлагане в регион Русе - Гюргево не е обхванат изцяло в нито един регионален стратегически документ. Ето защо той може да се категоризира като „тясно място“ на регионалната туристическа индустрия.

За преодоляването на тази слабост са необходими мерки за стимулиране на организациите, имащи пряко отношение за предлагането и популяризирането на региона. В този процес трябва да бъдат активни също и местните власти, тъй като те имат нужните канали за разпространение на информация. От изключителна важност е работата с туроператорите за повишаване на тяхната информираност за възможностите на региона и увеличаване на предлагането му като туристическа дестинация. Друг ефективен инструмент може да бъде взаимодействието с журналисти с ресор туризъм в съответните държави за подобряване на имиджа на региона. Нужно е приоритетно да се стартира оферирание на продукти, които са подходящи, както за активните туристи, така и за по-слабо активните такива. Също така, трябва да се наблегне на количествените и качествени показатели за предлагането: легла и/или места за настаняване, брой и категории на съответните заведения, предлаганите допълнителни услуги и др. Този аспект на туристическото предлагане е от съществено значение за съвременния туристически продукт.

Реализирането на тези мерки не само ще подкрепи туристическата индустрия в региона, но ще осигури нужната диверсификация на туристическия продукт и ще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

стимулира развитието на местните икономики. Не на последно място, трябва да се търси подобряване на онлайн предлагането и възможността за ползване на електронни услуги за осигуряване на постоянен туристически поток. Това ще даде възможност за комбиниране на рекреационни дейности във времето (намаляване на сезонността в предлагането) и пространството (обвързване на териториалната организация на туризма със специфични устройствени политики).

Недостатъчно познаване на туристическото търсене

Освен недоброто туристическо предлагане в региона, като слабост на местния туристическа индустрия може да се отчете и недостатъчното познаване на туристическото търсене. Познаването в детайли на характеристиките на туристическото търсене ще открие типа туристи, които са основни посетители на региона, ще даде информация за техния произход, целите и мотивацията за посещение на съответните туристически обекти, продължителността на престоя и др. Това са важни показатели за формирането и развитието на устойчиви туристически дестинации. Чрез качествен анализ на туристическите потоци могат да бъдат изучени потенциалните потребители на туристическите услуги, а като се отчита целта на туристическите посещения - откъде се генерират туристическите потоци. Проучванията са изключително необходими и предвид наблюдаваните промени в поведението на пътуващите, видими през годишните статистически данни на ниво държава. Следва да се има предвид, че характерна особеност на туристическото търсене е неговата относителна неуправляемост.

Слабото познаване на туристическото търсене в региона се доказва и от динамиката на неговото нарастване в последните 5 години. Данните от направените проучвания показват, че търсенето е по-скоро непостоянно. Този факт свидетелства, че в региона има налично предлагане на туристически продукти и при по-добре изследване на самото им търсене и реализиране на качествена маркетингова стратегия регион Русе - Гюргево може да увеличи значително обема на туристопотока.

С оглед на точното установяване на туристическото развитие е необходимо регулярно да бъдат извършвани мониторингови проучвания, с цел установяване на актуалното състояние на туристическото търсене. Информацията за туристическото търсене ще покаже каква е достъпността и привлекателността на туристическата дестинация, като така ще може да се дефинират и стратегическите сегменти на туристическия пазар и да се определи неговия капацитет. Доброто познаване на състоянието на туристическото търсене и профила на туристите в региона ще даде всички шансове той да бъде представен еднакво добре, както на вътрешния, така и на външния туристически пазар. В чисто пазарен план анализът на търсенето има голямо значение за правилното определяне на целевите пазарни

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

сегменти и провеждането на успешна маркетингова политика, както и за преориентиране на предлагането, с цел да отговори по-добре на изискванията на клиентите. Това е важно и от гледна точка на управлението на туризма и неговите влияния върху регионалната социално-икономическа среда.

Слабо стратегическо управление на регионалната туристическа индустрия

Днес устойчивото развитие и устойчивостта са ключови елементи от дебата за това как туризмът да използва природните, културните, историческите и социални ресурси за придобиване на икономически ползи. Това води до все по-голямо разбиране, че заинтересованите страни в сектора (както публични, така и частни) трябва да вземат предвид нуждата от неговото стратегическо управление. Конкурентоспособността на туристическия сектор е пряко свързана с начина, по който той се управлява, тъй като качеството на туристическите дестинации се влияе от природната и културната среда и от отношението на местните общности. Видно е, че към днешна дата стратегическото управление на регионалния туризъм е слабо, като се изразява най-вече в средносрочни документи на ниво общини. Липсата на регионална стратегия, която да акцентира върху развитието на туристическите дестинации оказва своето негативно влияние.

От информацията изложена до тук става ясно, че е наличен потенциал за развитие на туризма в регион Русе - Гюргево, но и че са налице редица слабости. Благоприятните предпоставки са свързани преди всичко с местния природен и културен потенциал, историческо наследство и най-вече възможността за създаване на трансгранични туристически дестинации. Ограничителите се свеждат главно до сравнително слабата местна икономика и незначителното място на туризма в нея, недостатъчната инфраструктурна изграденост и негативните демографски процеси. Туристическото развитие на изследваните ресурси в региона е свързано с много на брой, а и често взаимно свързани проблеми, част от които са напълно видими - състоянието на физическата среда, достъпността до самите туристически атракции, информационната осигуреност на отрасъла, добра маркетингова политика и др. Докато другите са по-скоро скрити, но със сигурност по-важни от стратегическа гледна точка - политики, реално взаимодействие, сътрудничество, включително между общинските власти и местните общности и бизнес, т.е. проблемите свързани с цялостното управление на регионалната туристическа индустрия. Ако първите изискват преди всичко финансови ресурси, то вторите изискват най-вече инициативност, комуникация и организация. Но тук е да важно да се отбележи, че при всички случаи изчистването на проблемите, свързани със стратегическото управление на регионалната туристическа индустрия са предпоставка за решаване на проблемите от първата група. По ред обективни и субективни причини развитието на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

туризма в региона не е реален приоритет за местните власти и това го изправя пред сериозни предизвикателства по отношение създаването на качествен продукт, привличането на туристи и постигането на конкурентноспособност. В този контекст, макар че необходимостта от инициативи и партньорство в тази посока се осъзнава, неговото реално осъществяване за момента е ограничено. Всичко това поставя на преден план въпросите за регионалното сътрудничество и създаването на адекватни организации за управление на туристическите дестинации. За участниците в този процес следва да е ясно, че туризмът е многопластова индустрия, нейното развитие зависи не само от наличието на природни блага и дадености, но и в огромна степен от човешкия фактор, който контролира различните процеси.

Липса на реална маркетингова политика в сектор туризъм

Популяризирането на регион Русе - Гюргево като туристическа дестинация на пазара изисква не само наличие на подходящи ресурси, но и маркетингова промоционална кампания. Инвестициите в повишаване качеството на предлагането, диверсификация на туристическия продукт, подобряване на материално-техническата база, оптимално съотношение цена-качество, преодоляване на сезонността и развитие на хотелиерските услуги несъмнено биха довели до увеличаване на туристическите потоци. Но провеждането на ефективен маркетинг изисква преди всичко добро познаване на особеностите и тенденциите в наличното туристическо търсене и поведение, определяне на потенциалните нови пазари за предлаганите продукти и услуги, както и постоянно следене на новостите и тенденциите в конкурентната среда. На този етап обаче, както бе установено, липсва актуална информация и проучвания и няма ясна и дългосрочна визия за това как трябва да са реализират наличните туристически ресурси. Също така не са изяснени възможните за привличане пазарни сегменти, към които следва да се адресират усилията, и с които да трябва да се съобрази туристическото предлагане и ценовата политика. Този дефицит на стратегически маркетинг оказва своето задържащо влияние върху местната туристическа индустрия.

Значимостта на това „тясно място“ в регионалния туризъм се дължи на един основен фактор, а именно огромното разнообразие от предлагане в сектора. В тази силна конкурентна среда пред заинтересованите страни в региона стои въпросът - как да бъдат привлечени, задържани и удовлетвори повече клиенти (туристи), без да се забравя че те често променят своето търсене. В контекста на стратегическата цел - разработване и развитие на устойчиви туристически дестинации в регион Русе - Гюргево, включването на реална и приложима маркетингова политика би било удачно и обосновано решение.

Наличието на действаща маркетингова политика е важно условие и в друг аспект -

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

създаването на регионален туристически бранд. Маркетинговата концепция е инструментът, с който може да се постигне успешно проектиране на конкретен туристически продукт и да бъдат подчертани неговите уникални качества. По подобие на стоките и услугите от други икономически сфери, така и при туристическите дестинации, трябва да се открие характерното, нещото което ги отличава от другите и което ги прави единствена по рода си. Индивидуализъм и неповторимост са свойства, които гарантират добра маркетинг комуникация и правят запомнящ се определения бранд. В този контекст трябва да се подчертае, че туризмът е преди всичко непрекъснато развиващ се бизнес, широкообхватен и както при всеки друг бизнес водещ при него е икономическият интерес. Качествените туристически продукти се създават посредством усилията и съвместната работа на голяма партньорска мрежа, а доверието и добросъвестното изпълнение са от решаващо значение. Колкото е важен индивидуалният маркетинг на отделния туристически продукт или атракция, от толкова голямо значение е и общата цел по създаване на единен концептуален модел за маркетинг, който да символизира обединението на всички и да гарантира качеството на предлаганото. Това важи с особена сила, когато става въпрос за създаване на регионални туристически дестинации, включващи райони от две държави.

Наличната местна среда, в която се развива регионалния туристически продукт

Местната среда за самите туристи представлява неразделна част от туристическия продукт. С особена важност за качеството на продукта са степента на благоустрояване на населените места и състоянието на общата инфраструктура (водоснабдяване, канализация, електроснабдяване, улична мрежа, чистота и твърди отпадъци, пътна мрежа, паркинги и др.), достъпността до съответните туристически обекти, обществени услуги (здравеопазване и сигурност), социално-битови условия в местата за настаняване, заобикалящата природна среда. Всички те са от изключителна важност, за да се гарантират основните съставни елементи на туристическото предлагане. На практика състоянието на местната среда определя възможностите за развитие на туризма в даден регион.

С оглед на географското разположение на регион Русе - Гюргево, неговите природни дадености, историческо минало, все фактори обуславящи възможности да се развиват широкоспектърни туристически дестинации, то общото състояние на местната среда може да бъде дефинирано като незадоволително. Като водещи проблемни области на местната среда могат да бъдат определени следните:

- Неравномерно териториално разпределение на легловата база с изразена концентрация в градските центрове;
- Нееднакво състояние на общата техническа инфраструктура в различните населени

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- места, имащи туристически потенциал;
- Увеличаващо се замърсяване на въздуха, водите и почвите, което променя антропогенните ресурси, необходими на туризма;
- Недостатъчно и неравномерно развита транспортна система, висок дял на населени места, до които достъпа с обществен транспорт е почти невъзможен;
- Недостатъчно здравно осигуряване в областите с изразена туристическа функция, липса на медицинска помощ в по-отдалечените места;

Всички тези елементи на местната среда имат ключово въздействие върху развитието на туристическата индустрия. Затова бъдещото развитие на туристическата индустрия в региона следва да се фокусира и върху осигуряване на необходимите условия за устойчиво развитие на сектора чрез баланс между благополучието на туристите и местните общности, нуждите на природната и културната среда и развитието и конкурентоспособността на дестинацията и бизнеса. Постигането на основната цел и справянето с предизвикателствата изискват отлично междуинституционално взаимодействие и висока степен на ангажираност на заинтересованите страни.

Всичко изложено до тук показва, че местната среда за развитие на туризма в регион Русе - Гюргево предоставя възможности, но в определени аспекти изисква незабавни действия и активност по отношение подобряване състоянието на общата среда.

Лоша комуникация и сътрудничество между заинтересованите страни

Проучванията показват, че сред заинтересованите страни от сектора е налице липса на разбиране за необходимостта от сътрудничество в по-широк регионален обхват и в крайна сметка - липса на единомислие и еднопосочни действия. Това е безспорна слабост на регионалния туристически бранш, който затруднява неговото развитие. За да се формулират ясни потребности и съответно дългосрочни цели на сектора е нужно много по-активно сътрудничество между местните администрации, туристическите сдружения, туристическите предприятия и образователните институции. Това ще заздравя връзките в местните общности, ще осигури устойчивост в развитието на туристическите продукти, ще повиши тяхното качество, ще породви здравословна конкуренция между отделните икономически оператори, което пък ще осигури нужната устойчивост. Основните мерки за насърчаване на разнообразни форми на партньорства и сътрудничество за целите на балансираното развитие на туризма в региона са:

- Насърчаване на взаимодействието с действащите туристически информационни

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

центрове;

- Създаване на постоянно действащ форум за сътрудничество между местния бизнес и организации на бизнеса с регионалната и местната власт;
- Изграждане на партньорски взаимоотношение с образователните институции;

Създаването на модел за сътрудничество и партньорство между представителите на туристическия бизнес, местната власт и образователните институции би осигурило много по-висока ефективност и ефикасност в бранша. Чрез подобряване на комуникацията ще бъдат значително намалени дефицитите по отношение информационната осигуреност, стратегическото управление и възможностите за подобряване на местната среда. Към днешна дата един от основните проблеми на сектора е липсата на точна оценка за потребностите на работодателите от работна сила с определени характеристики и умения. Този въпрос може да бъде решен именно чрез активна комуникация и сътрудничество. Целенасоченото сътрудничеството между образователните институции и бизнеса ще допринесе за развитието на кадровия потенциал в туризма.

Осъществяване на политика на основата на дългосрочни партньорства на национално, регионално и местно ниво, а в случая и на международно равнище, между всички заинтересовани страни е предпоставка за създаване на устойчиви и конкурентоспособни туристически дестинации.

Изводите, които се налагат при така направения преглед и анализ на „тесните места“ и слабости на туристическата индустрия е, че регионът разполага с много добри условия за развитие на туристически дестинации и свързаните с тях съпътстващи дейности. Налице са редица трудности и въпроси, които трябва да бъдат решени чрез партньорство и взаимни усилия от всички заинтересовани страни. Необходим е ясен стратегически подход за организиране и създаване на трансгранични туристически продукти, които да бъдат конкурентоспособни и правилно позиционирани на пазара. Разбирането, че туристическият продукт е общото усилие на множеството участници в процеса (държава и бизнес) следва да бъде водещ принцип. В този контекст е нужно консолидиране на процесите по управление и маркетинг на туристическите ресурси.

Използвани източници на информация:

1. *Националната стратегия за развитие на туризма в Република България 2014 - 2030 г.*
2. *Планови и стратегически документи на:*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- *Община Русе;*
- *Община Борово;*
- *Община Бяла;*
- *Община Ветово;*
- *Община Две могили;*
- *Община Иваново;*
- *Община Сливо поле;*
- *Община Ценово;*